STOWARZYSZENIE BRACTWO PRAWOSŁAWNE
św. św. CYRYLA i METODEGO

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE ZA 2023 ROK

Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA
BRACTWO PRAWOSŁAWNE św. św. CYRYLA i METODEGO
Organizacja Pożytku Publicznego
Nr KRS 0000129924

Zatwierdzone na Walnym Sprawozdawczym Zebraniu Delegatów

Białystok, 8 czerwca 2024 r.

1. STRUKTURA ORGANIZACYJNA BRACTWA

W 2023 r. Stowarzyszenie Bractwo Prawosławne św. św. Cyryla i Metodego obejmowało swym zasięgiem działania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zarząd Główny Bractwa z siedzibą w Białymstoku, przy ul. L. Waryńskiego 30 koordynował działalność kół terenowych, zlokalizowanych na terenie sześciu diecezji Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego.

Według stanu na 31 grudnia 2023 r. w Stowarzyszeniu były zarejestrowane następujące Koła Terenowe:

1. Koło Terenowe w Hajnówce - 30 członków
2. Koło Terenowe w Siemiatyczach – 13 członków
3. Koło Terenowe w Ełku– 19 członków
4. Koło Terenowe nr 1 w Białymstoku– 52 członków
5. Koło Terenowe w Warszawie – 14 członków
6. Koło Terenowe w Słupsku –16 członków
7. Koło Terenowe w Bielsku Podlaskim– 59 członków
8. Koło Terenowe w Rzeszowie – od roku 2014 zawiesili działalność
9. Koło Terenowe w Gdańsku – 24 członków
10. Koło Terenowe w Sanoku – 15 członków
11. Koło Terenowe w Przemyślu - 25 członków
12. Koło Terenowe w Krakowie – 30 członków
13. Koło Terenowe w Łodzi – 31 członków
14. Koło Terenowe w Lublinie - 29 członków
15. Koło Terenowe w Kleszczelach – 17 członków
16. Koło Terenowe w Poznaniu – 20 członków
17. Koło Terenowe nr 2 w Białymstoku – 25 członków
18. Koło Terenowe w Białej Podlaskiej –30 członków

Według stanu na 31.12.2023 r. liczba członków Bractwa wynosiła 449.

Schemat struktury Stowarzyszenia przedstawiono poniżej:

2. WŁADZE STOWARZYSZENIA

Skład Zarządu Głównego oraz Komisji Rewizyjnej na dzień 31 grudnia 2023 r. przedstawiał się następująco:

Zarząd Główny Stowarzyszenia:

Andrzej Plewa (Białystok) – przewodniczący

Jan Smyk (Białystok) – wiceprzewodniczący
Halina Malesiak (Ełk) – wiceprzewodnicząca
Michał Górski (Bielsk Podlaski) – sekretarz
Andrzej Remża (Białystok) – członek
Lucyna Ruszuk (Hajnówka) – członek

Główna Komisja Rewizyjna:
Roman Romaniuk – przewodniczący,
Alina Mikołajczuk – członek
Aleksy Mularczyk– członek

Opiekunem duchowym Zarządu Głównego Bractwa od 13 października 2015 r. był o. mitrat dr Adam Misijuk, od 2 stycznia 2024 r. o. dr Andrzej Kuźma.

3. WŁADZE KÓŁ TERENOWYCH STOWARZYSZENIA

Według stanu na dzień 31.12.2023 r. na terenie Polski istniało 18 kół terenowych Bractwa. Poniżej przedstawiono składy zarządów kół terenowych i ich komisji rewizyjnych na koniec 2023 roku:

3.1. Koło Terenowe w Hajnówce (powołane w 1992 r.)

Zarząd	**Komisja Rewizyjna**
Lucyna Ruszuk – przewodnicząca Przemysław Ustyniuk - wiceprzewodniczący Anetta Kraśko – wiceprzewodnicząca Nela Szczuka - skarbnik Piort Owerczuk - sekretarz	Piotr Kiryluk – przewodniczący Walentyna Andrejuk – członek Aleksandra Iwaniuk– członek
Opiekun duchowy: o. Jerzy Charytoniuk	

3.2. Koło Terenowe w Ełku (powołane w 2004 r.)

Zarząd	**Komisja Rewizyjna**
Halina Malesiak - przewodnicząca Alina Maliszewska – sekretarz Katarzyna Wrona – skarbnik	Halina Dziakowska – przewodnicząca Klara Łapo - członek
Opiekun duchowy: o. Rafał Łaszczuk	

3.3. Koło Terenowe w Siemiatyczach (powołane w 2004 r.)

Zarząd	**Komisja Rewizyjna**
Walentyna Sadowska – przewodnicząca Radosław Kowalczuk - zastępca Anna Bereza – skarbnik Władysław Leoniuk – członek	Walentyna Łuczko –przewodnicząca Wiktor Leoniuk – zastępca przewodniczącej Mikołaj Prokopiuk - członek
Opiekun duchowy: o. Antoni Czapko	

3.4. Koło Terenowe w Białymstoku (powołane w 2005 r.)

Zarząd	**Komisja Rewizyjna**
Krystian Jaszczyk – przewodniczący Nina Jaświłowicz-Daniluk – zastępca Alina Mikołajczuk - skarbnik Elżbieta Pawluczuk – sekretarz Halina Borowik – członek	Irena Biedrzycka – przewodnicząca Wiera Greczan - wiceprzewodnicząca Mikołaj Kuryło - członek
Opiekun duchowy: o. ihumen Sergiusz (Matwiejczuk)	

3.5. Koło Terenowe w Warszawie (powołane w 2006 r.)

Zarząd	**Komisja Rewizyjna**
Jan Bołtromiuk - przewodniczący Dymitr Grunduls - wiceprzewodniczący Jan Sorokosz – skarbnik	Irena Marczakowska - przewodnicząca Maria Daniłowicz – zastępca
Opiekun duchowy: o. Andrzej Baczyński	

3.6. Koło Terenowe w Słupsku (powołane w 2006 r.)

Zarząd	**Komisja Rewizyjna**
Nadiya Mateyuk – przewodnicząca Paulina Dyczkowska – sekretarz Maria Azarko - skarbnik	Alina Makus - przewodnicząca Paweł Syrotinets - członek Damian Szapiel - członek
Opiekun duchowy: o. Mariusz Synak	

3.7. Koło Terenowe w Bielsku Podlaskim (powołane w 2007 r.)

Zarząd	**Komisja Rewizyjna**
Michał Górski – przewodniczący Luba Filipczuk – wiceprzewodnicząca JolantaOstaszewicz- wiceprzewodnicząca Mariusz Warszycki - sekretarz Walentyna Siergiejuk – skarbnik Irena Gajko - członek	Nina Bielecka- przewodnicząca Aleksy Nikitiuk- członek Walentyna Purow- członek
Opiekun duchowy: o. Teodor Wieremiejuk	

3.8. Koło Terenowe w Rzeszowie (powołane w 2010 r.)

Zarząd	**Komisja Rewizyjna**
Marta Bojczyk - przewodnicząca Mariusz Wójcik - sekretarz Oleksander Miszczuk – skarbnik	Roman Lelko - przewodniczący Natalia Bojczyk – członek Kristina Kiseleva - członek
Opiekun duchowy: o. Dariusz Bojczyk	

3.9. Koło Terenowe w Gdańsku (powołane w 2011 r.)

Zarząd	**Komisja Rewizyjna**
Roman Jałoza - przewodniczący Mikołaj Gierasimiuk– skarbnik Mikołaj Bartłomiejczyk - sekretarz Jerzy Jakoniuk – członek	Ewa Matysiuk - przewodnicząca Lidia Godończuk – członek Aniela Andruszkiewicz -członek
Opiekun duchowy: o. Dariusz Jóźwik	

3.10. Koło Terenowe w Sanoku (powołane w 2014 r.)

Zarząd	**Komisja Rewizyjna**
Michał Gocko – przewodniczący Marianna Jara – sekretarz Danuta Spiwak - skarbnik	Jan Marczak - przewodniczący Maria Antonowicz - członek
Opiekun duchowy: o. Jan Antonowicz	

3.11. Koło Terenowe w Przemyślu (powołane w 2014 r.)

Zarząd	**Komisja Rewizyjna**
Anna Drozd Dańko – przewodnicząca Daria Kudłak – zastępca Sylwester Grabas – sekretarz Eugenia Nazar – skarbnik Jarosław Kołacz – członek Maria Korabiowska – członek	Elżbieta Zabrocka – przewodnicząca Anastazja Grabas - zastępca Maria Pasieka - członek
Opiekun duchowy: o. Jerzy Mokrauz	

3.12. Koło Terenowe w Krakowie (powołane w 2014 r.)

Zarząd	**Komisja Rewizyjna**
Zbigniew Olszak – przewodniczący Andrzej Połosenko – zastępca Anna Kruk – sekretarz	Natalia Sarkina - przewodnicząca Elena Ostolska - zastępca Oksana Bres – członek
Opiekun duchowy: o. Jarosław Antosiuk	

3.13. Koło Terenowe w Łodzi (powołane w 2014 r.)

Zarząd	**Komisja Rewizyjna**
Magdalena Niewiadomska przewodnicząca Marina Rzepecka – wiceprzewodnicząca	Anna Osenko – przewodnicząca Aleksander Mieleszkiewicz – zastępca

Jurij Wodopianow –II wiceprzewodniczący Andrzej Łoś – sekretarz/skarbnik	Irena Borowska – członek Liliana Choroszczak – Kaczmarek – członek
Opiekun duchowy: o. Eugeniusz Fiedorczuk	

3.14. Koło Terenowe w Kleszczelach (powołane w 2015 r.)

Zarząd	**Komisja Rewizyjna**
Anna -Szczuka –Belchev – przewodnicząca Barbara Leonkiewicz-Laskowska – sekretarz Jolanta Sielicka – skarbnik	Halina Artysiewicz – przewodnicząca Anna Sankiewicz- członek
Opiekun duchowy: o. Paweł Nikitiuk	

3.15. Koło Terenowe w Lublinie (powołane w 2015 r.)

Zarząd	**Komisja Rewizyjna**
Urszula Garbacz– przewodnicząca Krzysztof Leśniewski wiceprzewodniczący Joanna Wyspiańska – sekretarz Łarysa Tretiak - skarbnik Kamen Rikev- członek	Aleksander Kowalski – przewodniczący Urszula Klucha – członek
Opiekun duchowy: o. Jerzy Łukaszewicz	

3.16. Koło Terenowe w Poznań (powołane w 2017 r.)

Zarząd	**Komisja Rewizyjna**
Piotr Karol Potempa –przewodniczący Tetiana Nowak – wiceprzewodnicząca Anna Palus - skarbnik Vasyl Sidei – sekretarz Dariusz Nowak – członek	Krystyna Bagrec– przewodnicząca Ganna Svidzinska - wiceprzewodnicząca Oleksandr Talaiev– członek
Opiekun duchowy: o. Paweł Minajew	

3.17. Koło Terenowe nr 2 w Białymstoku (powołane w 2017 r.)

Zarząd	**Komisja Rewizyjna**
Lucja Nimierowicz– przewodnicząca Maria Jurczuk – wiceprzewodnicząca Ewa Charkiewicz – skarbnik	Mirosława Pietkiewicz – przewodnicząca Halina Iwaniuk – członek Anna Koźluk – członek
Opiekun duchowy: o. Piotr Pietkiewicz	

3.18. Koło Terenowe w Białej Podlaskiej (powołane w 2019 r.)

Zarząd	**Komisja Rewizyjna**
Maria Mielaniuk - przewodnicząca Iwona Samoszuk - sekretarz Agnieszka Rudzka - skarbnik	Anatol Mielaniuk – przewodniczący Iwona Bursztyka – członek Justyna Jaszczuk – członek

Opiekun duchowy: o. Andrzej Pugacewicz

Rok 2023 był trzydziestym czwartym rokiem działalności Stowarzyszenia Bractwo Prawosławne św. św. Cyryla i Metodego. Był to kolejny bardzo trudny, ale i owocny dla Stowarzyszenia rok. Po zawirowaniach, które przez poprzednie dwa lata bardzo nadszarpnęły autorytet Bractwa i Szkoły św. św. Cyryla i Metodego, wydawało się, że wszystko powinno wracać do normy, w dalszym ciągu, jednak sytuacja się nie ustabilizowała. Od początku choroby i nieobecności Jerzego Maleszewskiego, aż do jego śmierci w lutym 2023 r., Zarząd Główny Bractwa funkcjonował w składzie dwuosobowym: Andrzej Plewa - pełniący obowiązki przewodniczącego ZG i wiceprzewodniczący ZG Jan Smyk. 8 marca do składu Zarządu dołączyła Lucyna Ruszuk. Na Walnym Zebraniu Delegatów Stowarzyszenia 27 maja 2023 r. wybrano pełny 6 osobowy skład Zarządu Głównego oraz 3 członków Komisji Rewizyjnej.

Zarząd Główny w szczególności skupiał się na głównym zadaniu, które postawiło przed sobą Stowarzyszenie – edukacji, a co za tym idzie prowadzeniu placówek edukacyjnych. Zbyt mała ilość dzieci w trzech z pięciu placówek powoduje, że borykają się one z trudnościami finansowymi. W bieżącym roku szkolnym w NSP CiM nie było VIII klasy, w związku z czym, otrzymywaliśmy niższą dotację z Urzędu Miasta, co spowodowało, że było dość trudno opłacić bieżące zobowiązania, także te wynikające ze spłaty zakupu budynku szkoły.

Placówkami edukacyjnymi Bractwa w 2023 r. zarządzali: mgr inż. Grzegorz Nazaruk, mgr Walentyna Mielnik –Nikołajuk, mgr Anna Muskała, mgr Barbara Dudicz, mgr Lucja Nimierowicz.

4. DZIAŁALNOŚĆ OŚWIATOWO - EDUKACYJNA

W 2023 roku Stowarzyszenie Bractwo Prawosławne św. św. Cyryla i Metodego prowadziło działalność statutową związaną z upowszechnianiem oświaty i edukacji oraz tradycji i kultury, w środowisku prawosławnych mniejszości narodowych i wyznaniowych, zamieszkałych w Polsce. W 2023 roku Zarząd Główny Bractwa prowadził następujące placówki edukacyjne:

- Niepubliczna Szkoła Podstawowa św. św. Cyryla i Metodego w Białymstoku.
- Przedszkole Niepubliczne Nr 1 św. Młodzieńca Gabriela w Bielsku Podlaskim.
- Niepubliczne Przedszkole św. św. Cyryla i Metodego w Hajnówce.
- Niepubliczne Przedszkole św. św. Cyryla i Metodego w Siemiatyczach.
- Niepubliczny Punkt Przedszkolny św. Młodzieńca Gabriela w Bielsku Podlaskim

- Niepubliczne Przedszkole im. św. św. Cyryla i Metodego w Białymstoku

Placówki edukacyjne Bractwa funkcjonowały zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Edukacji Narodowej, Kuratorium Oświaty oraz Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Rok 2023 w Bractwie upłynął pod znakiem działań zmierzających do rozwinięcia działalności edukacyjnej.

4.1. Działalność Niepublicznej Szkoły Podstawowej św. św. Cyryla i Metodego

Siedzibą NSP CiM jest budynek przy ul. L. Waryńskiego 30 w Białymstoku, który zgodnie z umową z dnia 23 września 2022 r. jest już własnością Bractwa.

Nowy rok szkolny 2023/2024 w Szkole rozpoczęło 96 dzieci, nie było klasy VIII. Dyrektorem placówki od 1 czerwca 2022 r. jest mgr inż. Grzegorz Nazaruk. Wicedyrektorem Szkoły pozostaje pani mgr Joanna Jakimczuk.

Na terenie szkoły funkcjonuje kaplica szkolna św. św. Cyryla i Metodego, w której w dniach nauki codziennie czytane są modlitwy poranne i odbywają się nabożeństwa świąteczne. Opiekunem duchowym szkoły jest ks. Michał Czykwin, którego wspomaga ks. dr Andrzej Kuźma.

W Niepublicznej Szkole Podstawowej św. św. Cyryla i Metodego rok 2023 upłynął pod znakiem projektów.

Dzięki zaangażowaniu dyrekcji i nauczycieli, udało się zrealizować kilka projektów dofinansowanych z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego, Urzędu Miejskiego w Białymstoku. Dzięki tym projektom, dzieci poznały metody wytwarzania tradycyjnych ozdób ludowych podczas warsztatów prowadzonych w ramach projektu **,,Rodzinne Warsztaty Rękodzieła Ludowego”**, a Szkoła promowała się podczas **Przeglądu Piosenki Mniejszości Narodowych ,,Śpiewajmy Razem”.**

Dzięki programowi **Erasmus+** w 2022 r. 15 uczniów z klas IV-VIII mogło wyjechać na 10 dni do partnerskich szkół w Grecji, aby poznawać kulturę, tradycję oraz doskonalić swoje umiejętności poprzez uczestnictwo w życiu szkolnym. **W kolejnym etapie realizacji tego projektu w 2023 r. do Grecji wyjechało 10 nauczycieli z naszej Szkoły**. Nauczyciele podczas mobilności uczestniczyli w różnych organizowanych przez szkoły partnerskie zajęciach. Podczas pobytu obserwowali pracę innych nauczycieli z tej samej specjalizacji w szkole podstawowej za granicą.

Po zajęciach odbywały się cykliczne spotkania wszystkich nauczycieli, mające na celu wspólne dyskusje na temat zaobserwowanych działań i omówienie ewentualnych możliwości przeniesienia takich rozwiązań do naszej szkoły. Podczas obserwacji pracy nauczyciele poznali innowacyjne

metody nauczania, możliwości wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych do nauczania.

Kontynuacją projektu **Erasmus +** jest nowa inicjatywa **„Meet cultures. Make friends”**to rozwijanie współpracy między Niepubliczną Szkołą Podstawową św. św. Cyryla i Metodego w Białymstoku a szkołami w Kozani, w północnej Grecji, w regionie Macedonia Zachodnia.
Założeniem projektu jest umożliwienie uczniom i nauczycielom z Białegostoku wzięcia czynnego udziału w życiu szkół w Kozani, aby móc rozwijać wrażliwość na podobieństwa i różnice kulturowe oraz pogłębiać zrozumienie dla wspólnych idei i wartości. Projekt zakłada również zapoznanie uczniów i nauczycieli szkół greckich z ideą funkcjonowania szkoły prawosławnej w Polsce, której fundamentem jest wychowanie uczniów świadomych swej wiary i pochodzenia w duchu tolerancji i poszanowania dla odmienności drugiego człowieka. Istotnym elementem projektu jest wykreowanie pozytywnego wizerunku miasta Białegostoku, jako miejsca wielokulturowego, dbającego o tradycję zamieszkujących go mniejszości narodowych i religijnych.
W ramach projektu planowane jest przeprowadzenie szeregu inicjatyw mających na celu wymianę doświadczeń między uczestniczącymi w projekcie szkołami, poszerzenie współpracy i zapoczątkowanie wymiany międzynarodowej między uczniami i nauczycielami z Białegostoku i Kozani.

Na początku 2023 r. zakończono realizację projektu wyposażenia kilku sal lekcyjnych - Program **,,Inwestycje w Oświacie”.** Ministerstwo Edukacji i Nauki przeznaczyło środki w kwocie 270 000 zł na wyposażenie czterech sal: dydaktycznej i sensorycznej w Przedszkolu oraz informatycznej i logopedyczno-psychologicznej w Szkole. Wyposażenie, które otrzymaliśmy w związku z realizacją powyższego zadania umożliwi rozwój Przedszkola i Szkoły oraz podniesie komfort pracy.

Tabl. 1. *Rozwój prowadzonej przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Niepublicznej Szkoły Podstawowej św. św. Cyryla i Metodego w Białymstoku*

Rok szkolny	Siedziba Szkoły	Oddziały i uczniowie	Dyrektor	Liczba nauczycieli
2007/2008	Szkoła Podstawowa Nr 34, ul. Pogodna w Białymstoku	Klasa 1 8 uczniów	Anna Smyk Kojło	8
2008/2009	Politechnika Białostocka, ul. Zwierzyniecka 12	Klasa 1 i 2 14 uczniów	Lena Ławniczuk	12
2009/2010	Szkoła Podstawowa Nr 12, ul. Waryńskiego 30 w Białymstoku	Klasy 1, 2 i 3 29 uczniów	Lena Ławniczuk	18

2010/2011	j. w.	Klasy 1-4 45 uczniów	Lena Ławniczuk	22
2011/2012	j. w.	Klasy 1-5 58 uczniów	Od 01 .01.2012 Renata Ostapczuk	29
2012/2013	j. w.	Klasy 1-6 74 uczniów	Renata Ostapczuk do 15.04.2013r. Lena Ławniczuk od 15 04. 2013r	33
2013/2014	Budynek dzierżawiony od 17 listopada 2013r.	Klasy 1-6 81 uczniów	Lena Ławniczuk	33
2014/2015	dzierżawiony budynek szkolny w Białymstoku przy ul. Waryńskiego	Klasy 1-6 109 uczniów	Lena Ławniczuk	42
2015/2016	j. w.	Klasy 1-6 122 uczniów	Lena Ławniczuk	42
2016/2017	j. w.	Klasy 1-6 116 uczniów	Lena Ławniczuk	39
2017/2018	j. w.	Klasy 1-7 156 uczniów	Lena Ławniczuk	39
2018/2019	j. w.	Klasy 1-8 165 uczniów	Lena Ławniczuk	40
2019/2020	j.w.	Klasy 1-8 162 uczniów	Lena Ławniczuk	39
2020/2021	j.w.	Klasy 1-8 149 uczniów	dr Marcin Abijski	40
2021/2022	j.w.	Klasy 1- 8 105 uczniów	dr Marcin Abijski/Grzegorz Nazaruk	40
2022/2023	j.w.	Klasy 1-5 oraz 7-8 91 uczniów	mgr inż. Grzegorz Nazaruk	37
2023/2024	Własny budynek szkolny przy ul. Waryńskiego 30 w Białymstoku	Klasy 1-7 96 uczniów	mgr inż. Grzegorz Nazaruk	37
Prognoza na rok szkolny 2024/2025	Własny budynek szkolny przy ul. Waryńskiego 30 w Białymstoku	Klasy 1-8 111 uczniów	mgr inż. Grzegorz Nazaruk	37

Wykres.1. Liczba uczniów uczących się w *Niepublicznej Szkole Podstawowej św. św. Cyryla i Metodego w Białymstoku.*

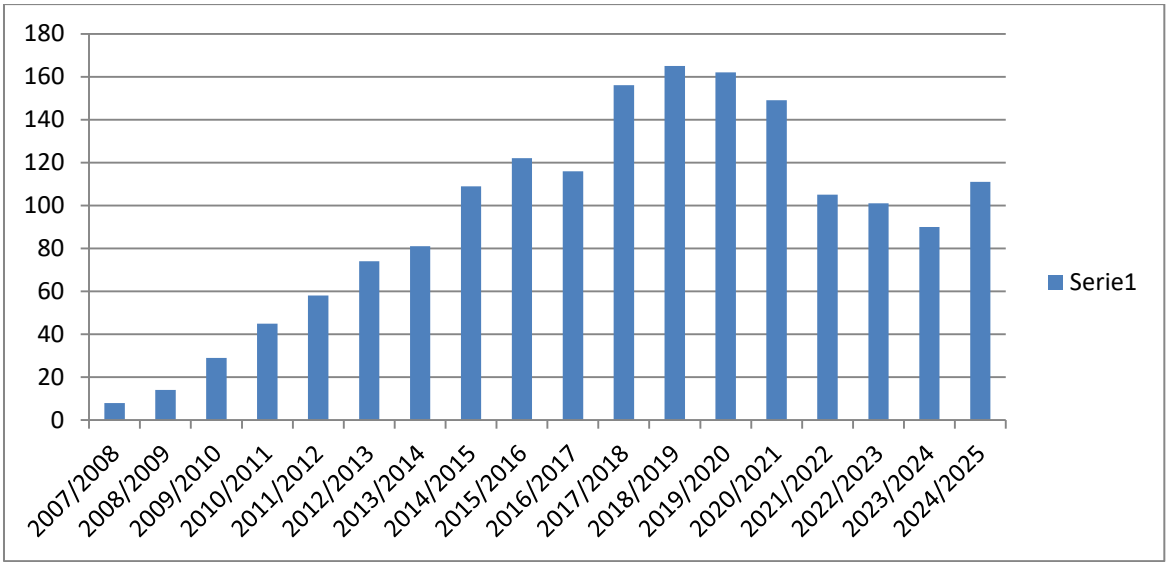

Do 1 września 2013 r. zajęcia lekcyjne były prowadzone w części budynku przy ul. Waryńskiego 30.

Po uzyskaniu prawa do dysponowania w/w budynkiem, latem 2014 r. dokonano wielu gruntownych remontów pomieszczeń. Rok 2015 był kolejnym rokiem adaptacji budynku do potrzeb uczniów. Przeprowadzono gruntowny remont szatni dostosowując ją do najwyższych standardów. Każdy uczeń posiada własną szafkę. Pomieszczenia szatni stały się jasne i pełne przestrzeni. ZSN św. św. Cyryla i Metodego składał się z 12 sal lekcyjnych, dwóch pracowni komputerowych, z których jedna, w 2022 r., została wyposażona w nowe komputery, sprzęt informatyczny oraz biurka i krzesła, dwóch pracowni językowych, pokojów dyrektora i wicedyrektora, gabinetu pielęgniarki, pokoju ojca duchowego, pokoju nauczycielskiego, sekretariatu, świetlicy składającej się z dwóch połączonych dużych sal, sali do tańca, gabinetu logopedycznego, gabinetu psychologa, pokoju pracy indywidualnej, sali zabaw, harcówki, sali konferencyjnej i biura Zarządu Głównego. Wiele prac remontowych wykonano własnymi siłami. Konserwatorzy szkolni przeprowadzili remont kanalizacji w kuchni oraz pomalowali ściany w kilku salach lekcyjnych. Wyremontowano także salę zabaw, z której z przyjemnością korzystają uczniowie młodszych klas.

Na przełomie roku 2015 i 2016 w szkole został przeprowadzony kapitalny remont pomieszczeń kuchennych. Wymieniono wszelkie instalacje, wyremontowano ściany i podłogi oraz przynależne do kuchni pomieszczenia w piwnicy. Zakupiono niezbędne do gotowania urządzenia. Kuchnia stała się nieodłącznym elementem życia szkoły od 1 kwietnia 2016 r. Dzięki tej zmianie wszyscy uczniowie korzystają z pysznych szkolnych obiadów.

Bardzo ważną inwestycją przeprowadzoną na przełomie 2016 i 2017 r. było ocieplenie stropodachu budynku szkolnego. W pomieszczeniach na drugim piętrze budynku jest zdecydowanie cieplej.

Latem 2015 r. przeniesiono bibliotekę szkolną do nowych wyremontowanych w tym celu pomieszczeń. Obecnie zbiory biblioteczne składają się z **ponad 9000 woluminów**. W 2020 roku Biblioteka wzbogaciła się także o ponad 300 książek zakupionych w ramach ,,Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa" dofinansowanego ze środków Wojewody Podlaskiego. Nowa biblioteka stała się bardzo przyjaznym dla uczniów miejscem, w którym z przyjemnością spędzają czas. Kilkukrotnie wnioskowaliśmy o nowe wsparcie z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa, niestety jak dotychczas, bezskutecznie.

Prace remontowe, prowadzone sukcesywnie w budynku Szkoły, były kontynuowane także w 2020 r. Latem wyremontowano część ogrodzenia, które nabrało nowego, świeżego wyglądu. Teren szkoły został zamknięty, a na obu wejściach umieszczono wideodomofony, dzięki którym bezpiecznie można odbierać dzieci przebywające w świetlicy szkolnej a także kontrolować, kto przebywa na terenie szkoły. Gabinet pielęgniarki został przeniesiony do pokoju na drugim piętrze, natomiast w jego miejsce, po przeprowadzonym remoncie, powstała sala konferencyjna. Wymieniono także drzwi wejściowe do kilku sal szkolnych. Najważniejszą inwestycją 2021 r. w Szkole było założenie instalacji fotowoltaicznej na dachu budynku. Fotowoltaika przyczyniła się do znacznego obniżenia rachunków za prąd. Jesienią 2022 r. do budynku szkoły wprowadziły się przedszkolaki. Aby można było ich powitać należało nieco przeorganizować pomieszczenia. Świetlica z parteru została przeniesiona na I piętro, a przeznaczone na świetlicę sale trzeba było połączyć, co wiązało się z wyburzeniem części ściany pomiędzy salami i zamontowaniem drzwi przesuwnych. W 2023 r. w jednej z sal przedszkolnych położono nową podłogę. A ławki oddzielające plac zabaw od budynku szkoły zyskały nowe deski.

W 2023 r., oprócz przedmiotów z podstawy programowej nauczane były 4 języki obce: obowiązkowo – angielski i rosyjski oraz do wyboru - białoruski lub ukraiński. W klasach I-III realizowane były zajęcia sportowe, dzieci uczęszczały na naukę pływania, naukę tańca, grę w szachy. Lekcje tańca prowadzone były w ramach godzin wychowania fizycznego. Każda klasa miała jedną godzinę zajęć tanecznych w tygodniu. Odbywały się próby chóru szkolnego prowadzonego przez p. Alę Kamieńską oraz warsztaty teatralne, autorskie zajęcia z teatru, współpracującej ze Szkołą pani Niny Abramiuk.

Rok szkolny obfitował w wiele ciekawych wydarzeń:

W dniu 9 stycznia 2023 r. miało miejsce w Niepublicznej Szkole Podstawowej św. św. Cyryla i Metodego niezwykłe, pełne ciepła i magii wydarzenie – **„Wieczór Kolęd”.** W tym wyjątkowym wydarzeniu wzięła udział cała społeczność szkolna: dyrekcja, uczniowie, nauczyciele, rodzice, dziadkowie oraz zaproszeni goście. Swoją obecnością zaszczycił nas Jego Ekscelencja Biskup Supraski Andrzej. Na początek można było obejrzeć przedstawienie w języku białoruskim pt. „Szczodry wieczar u Gawryławych”, przygotowane przez uczniów klasy piątej i szóstej pod opieką artystyczną pani Niny Abramiuk. Następnie prezentowały się grupy kolędnicze z przedszkola oraz klas szkolnych. Nasi artyści, pod kierunkiem pani Ali Kamieńskiej, wystąpili także na **Koncercie Kolęd w Operze i Filharmonii Podlaskiej.**

10 lutego 2023 r. odbył się zorganizowany przez Radę Rodziców przy NSP CiM **Charytatywny Bal CiM**, z którego dochód został przeznaczony na wykupienie od miasta budynku, w którym mieści się Niepubliczna Szkoła Podstawowa św. św. Cyryla i Metodego.

W lutym 2023 roku miało miejsce cykliczne wydarzenie **,,Dzień Rodnaj Mowy”**, w tym roku poświęcony było twórczości Jana Czykwina- białoruskiego poety z Podlasia. Uczniowie klas IV- VI napisali dyktando, które czytał absolwent naszej szkoły - Mikołaj Abramiuk, a uczniom klas ósmych tekst podyktował uczeń II Liceum - Mikołaj Zdrajkowski.

Świetlica szkolna, co roku, organizuje **Kiermasze Świąteczne** - z okazji Świat Bożego Narodzenia oraz Kiermasz Paschalny. Pocztówki oraz różnego rodzaju ozdoby przygotowywane są wspólnie z dziećmi, a dochód z ich sprzedaży zasila świetlicowy budżet. W minionym roku szkolnym zorganizowano także **Kiermasz Słodkości**, dochód, z którego został przeznaczony na budowę szkolnego radiowęzła.

22 lutego 2023 r. w NSP CiM odbyła się **Gala Tańca** – w uroczystości tej biorą udział uczniowie wszystkich klas. Lekcje tańca w szkole zaczynają się już od I klasy, w związku z czym, Gala co roku jest super widowiskiem z udziałem rodziców i nauczycieli. Jest to bardzo ważne wydarzenie dla szkoły, na które uczniowie czekają cały rok. Za przygotowanie uroczystości odpowiada pani Dorota Dudenko-Kielczyk.

6 marca 2023 r. w NSP CiM podczas obchodów **Dnia Rodnaj Mowy** uczniowie tradycyjnie napisali białoruskie dyktando. Uczniom klas IV- VI dyktando czytał absolwent naszej szkoły- Mikołaj Abramiuk, a uczniom klas ósmych uczeń II LO w Białymstoku Mikołaj Zdrajkowski.

30 marca 2023 r. w NSP CiM odbył się **etap rejonowy „Turnieju Czytania Tekstów Cerkiewnosłowiańskich”.** Z naszej szkoły w konkursie udział brało 5 osób z VIII klas. Wszyscy przeszli do etapu centralnego.

Poznajemy Polskę i świat.

W dniach 26 kwiecień-7 maj 2023 r. grupa nauczycieli naszej szkoły wyjechała do **Grecji** w ramach mobilności Erasmus+.

Celem pobytu było wspieranie zawodowego i osobistego rozwoju, wymiana doświadczeń oraz poszerzenie wiedzy i umiejętności wykorzystywanych przez nauczycieli w codziennej pracy. Rozmowy z pedagogami z greckich szkół, wymiana pomysłów i doświadczeń, a także ciekawe inspiracje to niektóre z korzyści dla samych pedagogów i naszej Szkoły. Uczestnicy projektu mogli przyjrzeć się codzienności uczniów i nauczycieli IV Gimnazjum oraz XIII Szkoły Podstawowej w Kozani a także IV Szkoły Podstawowej i X Szkoły Podstawowej w Kastorii i Szkoły Muzycznej mieszczącej się w miejscowości Siatista. Ponadto zwiedzili Bibliotekę w Kozani, Jaskinię Smoka w Kastorii, Meteory, a także odbyli rejs w pobliże św. góry Atos.

W czerwcu 2023 r. uczniowie klas VI oraz VIIIa i VIIIb pojechali na **Litwę.** Odwiedzili Kowno, Pałangę oraz Kłajpedę.

W dniach 11-12 maja uczniowie klas IVa i Va uczestniczyli w dwudniowej wycieczce autokarowej do **Torunia.** Uczestnicy wycieczki wizytę w mieście rozpoczęli od spaceru po Starówce Miasta, podczas którego przewodnik przytaczał ciekawe legendy i opowieści dotyczące zabytków miasta. Na koniec dnia zostali ciepło przyjęci przez o. Mikołaja Hajduczenia proboszcza parafii św. Mikołaja w Toruniu. Dzieci wraz z opiekunami wysłuchali ciekawej opowieść o historii prawosławia w jednym z najstarszych miast Polski. Kolejnego dnia dzieci odwiedziły toruńskie Planetarium oraz Muzeum Toruńskiego Piernika. Podczas warsztatów wykonano pyszne pierniki. Podczas pobytu w mieście Mikołaja Kopernika nie mogło zabraknąć wspólnego zdjęcia przy jego pomniku oraz czasu na zakup pamiątek.

19 października 2023 r. uczniowie klas IV, V, VI, VII wraz z wychowawcami pojechali na wycieczkę do **Warszawy.**
W stolicy odwiedzili Centrum Nauki Kopernik, gdzie przeprowadzili doświadczenia i zwiedzili wystawy poświęcone nauce.
Spacerowali po najpiękniejszych ulicach miasta podziwiając zabytki i zgłębiając wiedzę historyczną. Piękne widoki Warszawy podziwiali z 30 piętra Pałacu Kultury i Nauki.
Jednym z najbardziej wyczekiwanych punktów wycieczki była wizyta na Stadionie Narodowym i możliwość zwiedzania obiektu z przewodnikiem.

Szkoła włączała się w wiele ciekawych inicjatyw

- W ramach programu rządowego **,,Laptop dla ucznia”** uczniowie klasy IV naszej szkoły otrzymali laptopy.

- W ramach rządowego programu **,,Laptop dla nauczyciela”** zatrudnieni w naszej szkole nauczyciele otrzymali bony o wartości 2500 zł na zakup laptopa lub laptopa przeglądarkowego. Nauczyciele mieli także możliwość dopłacenia do droższego modelu sprzętu – w tym przypadku wartość bonu pomniejszła cenę zakupu.
- 9 września 2023 r. Biblioteka szkolna wzięła udział w kolejnej edycji **Narodowego Czytania**, które swoim patronatem objęła para prezydencka. W tym roku czytana była powieść "Nad Niemnem" Elizy Orzeszkowej. Uczniowie przenieśli się w inny świat i poznali piękno nadniemeńskiej przyrody, a także odebrali lekcję historii i patriotyzmu. Przed społecznością szkolną wystąpili: p. Anna Wierzbicka, p. Bożena Winconek, p. wicedyrektor Joanna Jakimczuk, p. Iwona Jakimiuk, p. Katarzyna Kiczko oraz uczeń VI klasy – Gabriel Jakimiuk.

- Biblioteka szkolna organizowała **spotkania autorskie.**
- Przed rozpoczęciem „Postu Filipowego” Samorząd Szkolny zorganizował **Zapusty na ludowo** dla wszystkich uczniów. Tańce poprzedził konkurs kulinarny, w którym poszczególne klasy prześcigały się w jak najlepszej prezentacji swoich stoisk z regionalnymi potrawami przygotowanymi wspólnie w domach z rodzicami, wzorując się na kuchni naszych babć. Był to też dzień strojów ludowych w szkole. Było bardzo kolorowo i wesoło.

Sukcesy uczniów

8 maja 2023 r. w Szkole Podstawowej nr 24 w Białymstoku odbyła się uroczystość rozdania zaświadczeń laureatom wojewódzkich konkursów przedmiotowych, organizowana przez Podlaskiego Kuratora Oświaty.

Uroczyste podsumowanie ich osiągnięć uświetnili m.in. Dariusz Piontkowski wiceminister MEiN, Podlaska Kurator Oświaty Beata Pietruszka i Wojewoda Podlaski Bohdan Paszkowski.

Podziękowania otrzymali przewodniczący komisji wojewódzkich, w tym gronie Pani Iwona Gałaszewicz, nauczycielka matematyki w naszej Szkole.
W gronie laureatów i finalistów znaleźli się uczniowie naszej szkoły:
Izabela Matyszek – Laureatka Wojewódzkiego Konkursu Biologicznego,
Gabriel Jakimiuk – Laureat Wojewódzkiego Konkursu Języka Białoruskiego
Aleksandra Kuźma -Finalistka Wojewódzkiego Konkursu Języka Białoruskiego.
Julia Winiewska – Finalistka Wojewódzkiego Konkursu Języka Białoruskiego
Władysław Dronzek – Finalista Wojewódzkiego Konkursu Języka Białoruskiego
Jakub Omeljaniuk – Finalista Wojewódzkiego Konkursu Języka Białoruskiego
Paweł Tomczuk – Finalista Wojewódzkiego Konkursu Informatyczny
Władysław Dronzek – Finalista Wojewódzkiego Konkursu Języka Rosyjskiego
Tsimur Khatkevich – Finalista Wojewódzkiego Konkursu Języka Rosyjskiego

17 marca 2023 r. w I LO w Białymstoku odbył się Konkurs Recytatorski ,,Między dawnymi i młodymi laty". Nasz uczeń Tshimur Khatkevivh zdobył w nim III miejsce. W dniu 27 kwietnia 2023 r. Tshimur zdobył także I miejsce Konkursie ,,Polacy nie gęsi, swój język mają" zorganizowanym przez SP Nr 43 w Białymstoku.

Zuzanna Popko uczennica klasy VIII a otrzymała nagrodę i tytuł laureata Wojewódzkiego Konkursu Plastycznego „Czytanie jest the best!", organizowanego w ramach X Międzynarodowych Targów Książki w Białymstoku.

Dnia 26.05.2023 r. w Centrum Kultury Prawosławnej w Białymstoku odbył się Wojewódzki Konkurs Poezji Religijnej w Językach Słowiańskich.

Uczniowie naszej szkoły zdobyli następujące miejsca:

Damian Łatkowski - I miejsce (kl. II)
Aleksander Abramiuk - II miejsce (kl. I)
Anna Gurba - II miejsce (kl. V)
W dniu 4 września 2023 r. w Szkole Podstawowej nr 49 z Oddziałami Integracyjnymi wyróżnieni zostali najlepsi uczniowie oraz ich nauczyciele towarzyszący młodzieży na drodze rozwoju. Wśród wyróżnionych nie zabrakło przedstawicieli naszej szkoły.

Z rąk Prezydenta Białegostoku Tadeusza Truskolaskiego wyróżnienie "Diligentiae - za pilność", w formie okolicznościowego medalu i certyfikatu, otrzymali Tsimur Khatkevich oraz Pani Nina Abramiuk.

WYNIKI EGZAMINÓW ÓSMOKLASISTY
W ROKU SZKOLNYM 2022/2023

JĘZYK POLSKI

WSKAŹNIK	NSP	BIAŁYSTOK	PODLASKIE	POLSKA
średni wynik w %	76	69	63	66
stanina	VIII	VI	IV	V

MATEMATYKA

WSKAŹNIK	NSP	BIAŁYSTOK	PODLASKIE	POLSKA
średni wynik w %	86	63	54	53
stanina	IX	VII	V	V

JĘZYK ANGIELSKI

WSKAŹNIK	NSP	BIAŁYSTOK	PODLASKIE	POLSKA
średni wynik w %	92	75	65	66
stanina	IX	VII	V	VI

JĘZYK ROSYJSKI

WSKAŹNIK	NSP	BIAŁYSTOK	PODLASKIE	POLSKA
średni wynik w %	95	88	69	68
stanina	IX	IX	VII	VII

Więcej wskaźników znajdziecie Państwo na:
https://oke.lomza.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=1931

Działalność charytatywna:

- Zbiórka artykułów higienicznych i słodyczy dla pensjonariuszy Domu Pomocy Społecznej w Nowej Woli.
- Zbiórka środków finansowych dla Oli Teleszewskiej – ,,Lawendowej Dziewczynki". Podczas Festynu Rodzinnego, na terenie naszej Szkoły, odbył się kiermasz ciast, dochód, ze sprzedaży których został przeznaczony na leczenie Oli.
- Szkoła włączyła się do akcji sprzedaży świec wigilijnych zorganizowanej przez Prawosławny Ośrodek Miłosierdzia ELEOS

W 2023 roku także realizowano wiele zajęć dodatkowych, poniżej niektóre z nich:

Koło Dziennikarskie:

Opiekunka Samorządu Szkolnego pani Katarzyna Kiczko prowadzi koło dziennikarskie.

Uczestnicy warsztatów dziennikarskich mają okazję na żywo praktykować w studio Radia Orthodoxia. Uczniowie poznali rożne tajemnice radiowców. Największym zainteresowaniem cieszył się stół mikserski z licznymi pokrętłami, suwakami i światełkami. Udało się także nagrać w studio kolejną audycję na temat naszej szkoły.

Zajęcia z programowania:

Uczniowie młodszych klas wzięli udział w wielu ciekawych projektach realizowanych przez panią Elżbietę Pyzowską:

1. Udział w ogólnopolskiej akcji „Cała Polska programuje" czyli Code Week 2023 – klasa 2 i 3 Niepublicznej Szkoły Podstawowej św. św. Cyryla i Metodego (w ramach koła informatycznego)
2. Udział w XI i XII edycji Uczymy Dzieci Programować – Niepubliczne Przedszkole św. św. Cyryla i Metodego oraz Niepubliczna Szkoła Podstawowa św. św. Cyryla i Metodego (w ramach koła informatycznego, cały rok)
3. Innowacje pedagogiczne:
   „Hortiterapia dla dzieci w młodszym wieku szkolnym" realizowana w klasach 1-3, realizowana w Niepublicznej Szkole Podstawowej św. św. Cyryla i Metodego (cały rok);
   „Hortiterapia dla dzieci w wieku 3 - 6 lat" realizowana w Niepublicznym Przedszkolu św. św. Cyryla i Metodego (cały rok);

Koło teatralne:

Zajęcia teatralne prowadzone są przez **p. Ninę Abramiuk**, która w pracy z dziećmi stosuje metody oparte na twórczości i działaniu. Uczestnictwo w zajęciach pozawala nie tylko poznać regionalną kulturę, ale także daje możliwość zostać jej twórcą oraz poznać sposób postrzegania świata przez innych. Szkolne koło teatralne ma na celu także kultywowanie języka białoruskiego literackiego i gwarowego, zachowanie od zapomnienia białoruskich tradycji oraz udział w życiu kulturalnym szkoły i środowiska lokalnego. Zajęcia te wspierają rozwój intelektualny i pomagają w kształtowaniu charakteru i osobowości. Wspierają rozwój mowy i ćwiczenie dykcji, a młodzi aktorzy mogą walczyć ze stresem, lękami i nieśmiałością.

W 2023 r. pani Nina Abramiuk przygotowała następujące przedstawienia:

W styczniu w NSP CiM uczniowie przygotowali przedstawienie **,,Szczodryj wieczar u Hawryłowych".** Przedstawienie wystawiono podczas szkolnego Wieczoru Kolęd.

24 lutego w Hajnówce w LO z DNJB nasi uczniowie wzięli udział w **XXII Konkursie Gawendy Białoruskiej.** Wszyscy uczestnicy Gawendy (Anna Gurba, Tsimur Khatkevich, Aleksandra Kuźma) zdobyli miejsca na podium.

21 kwietnia 2023 r. w budynku BTSK w Białymstoku odbyły się centralne eliminacje 48 konkursu zespołów teatralnych w języku białoruskim dla przedszkoli i szkół podstawowych. Organizatorem konkursu było Towarzystwo Kultury Białoruskiej.
Po obejrzeniu wszystkich przedstawień, jury przyznało naszemu zespołowi II miejsce, za przedstawienie sceniczne "**A może nam takoj i treba**". W skład zespołu teatralnego weszli uczniowie kl. VI: Hanna Klimczuk, Nika Sawicka, Gabriel Jakimiuk, Gabriel Baran i Tsimur Khatkevich z kl. VIII.
Ponadto, za grę aktorską, zostali wyróżnieni Hanna Klimczuk i Tsimur Khatkevich.
26 maja 2023 r. uczniowie NSP CiM wzięli udział w **XVII Edycji Konkursu Spotkania z Poezja Religijną** w CKP w Białymstoku. Wszyscy uczestnicy Konkursu zajęli miejsca na podium: Damian Łatkowski, Aleksander Abramiuk i Anna Gurba.
Na zakończenie roku szkolnego 2022/2023 w NSP CiM można było obejrzeć montaż słowno-muzyczny **,,Sentencje dla uczniów"** oraz scenki **,,Tak to było".**
13 października 2023 r. odbyła się uroczysta akademia z okazji Dnia Edukacji Narodowej, podczas której przedstawiono scenariusz zajęć z katechezy **,,Cyryl i Metody – święci Bracia pierwszymi nauczycielami Słowian"** (kl. VI i VII oraz montaż słowno-muzyczny pt. **,,Do szkoły czas"** w wykonaniu uczniów kl.I.
17 listopada 2023 r. na scenie BTSK i 26 listopada 2023 r. na scenie Hajnowskiego Domu Kultury podczas prezentacji zespołów obrzędowych nasi uczniowie wystąpili z obrzędem pt. **,,Na łaucy u ciotki Julki"**

23 listopada 2023 r. na uroczystości szkolnej ,,Wieczór z kulturą mniejszości narodowych Podlasia" uczniowie klas VI i VII wraz pracownikami szkoły wzięli udział w prezentacji

Chór szkolny:

Chór szkolny prowadzony przez **Alę Kamieńską** w ciągu roku szkolnego brał udział w wielu konkursach i przeglądach, zdobywając nagrody i wyróżnienia.

4.2. Prowadzenie Niepublicznego Przedszkola w Bielsku Podlaskim

W I semestrze roku szkolnego 2023/24 dzieci brały udział:
1. Konkursie recytatorskim „Trójgłosik poetycki"
- I miejsce –Olga Lewczuk i Nikola Monachowicz
- III miejsce –Martyna Szymańska
- IV miejsce –Lidia Pawluczuk
- Wyróżnienie –Mikołaj Kordziukiewicz, Wiktor Zamarajew, Aleksander Olszewski

2. Konkursie piosenki i poezji patriotycznej organizowanej przez przedszkole Karmelki
I miejsce –Sergiusz Monachowicz i Lena Grygoruk
Wyróżnienie –Amelia Bogacewicz
3. Udział w przeglądzie kolęd organizowanych przez Przedszkole na Hołowiesku.
- wyróżnienie –Milena Szurpik
4. Udział zespołu LANOK w BDK na koncercie „Nasze Pieśni" – organizowanym przez Fundację Domów Kultury Prawosławnej.

Uroczystości przedszkolne.
- Pasowanie na Przedszkolaka.
- Wigilia – występ dzieci ze scenką „ Historia świąt Bożego Narodzenia"
- Choinka Noworoczna – bal przebierańców
- Dzień Babci i Dziadka we wszystkich grupach wychowawczych.

Wyjazdy i wyjścia na zajęcia i uroczystości w środowisku:
- Wyjazd dzieci z gr 3 i 4 latków do Epi Centrum i Strefy wysokich lotów w Białymstoku.
- Wyjazd dzieci z gr 5 i 6 latków do gospodarstw agroturystycznego „ Pacowa Chata" – warsztaty ekologiczne.
- Wyjazd gr 5 i 6 latków do gospodarstwa agroturystycznego w Haćkach „Stara Chata"
- Występ dzieci z zespołu LANOK z prezentacją kolęd podczas spotkania Wigilijnego Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów

- Wyjście dzieci z gr 6, 5 i 4 latków do BDK na spektakl pt. „Piękna i bestia”
- Wyjście dzieci z gr 5 i 6 latków do BDK na spektakl „Alicja w krainie czarów”

Teatrzyki i audycje muzyczne.

- „Miś w krainie bezpieczeństwa”
- „Pierwsza zima bałwanka Stefanka”
- „Przygody Baltazara Gąbki”
- Audycja muzyczna – „O chochliku, który chciał zepsuć święta”
- Audycja muzyczna – „Dolina uprzejmości”

Tabl. 3. *Rozwój Niepublicznego Przedszkola św. młodzieńca Gabriela w Bielsku Podlaskim*

Okres	**Liczba oddziałów**	**Liczba dzieci**	**Dyrektor**
2007/2008	Oddział 1	25 dzieci	Nadzieja Załuska
2008/2009	2 Oddziały	49 dzieci	WalentynaMielnik -Nikołajuk
2009/2010	3 Oddziały	79 dzieci	WalentynaMielnik -Nikołajuk
2010/2011	4 Oddziały	100 dzieci	WalentynaMielnik -Nikołajuk
2011/2012	4 Oddziały	110 dzieci	Walentyna Mielnik -Nikołajuk
2012/2013	4 Oddziały	110 dzieci	Walentyna Mielnik -Nikołajuk
2013/2014	4 Oddziały	110 dzieci	Walentyna Mielnik -Nikołajuk
2014/2015	4 Oddziały	110 dzieci	Walentyna Mielnik - Nikołajuk
2015/2016	4 Oddziały	107 dzieci	Walentyna Mielnik - Nikołajuk
2016/2017	5 Oddziałów	121 dzieci	Walentyna Mielnik - Nikołajuk
2017/2018	4 Oddziały	110 dzieci	Walentyna Mielnik-Nikołajuk
2018/2019	5 Oddziałów	120 dzieci	Walentyna Mielnik-Nikołajuk

2019/2020	4 Oddziały	112 dzieci	Walentyna Mielnik-Nikołajuk
2020/2021	4 Oddziały	108 dzieci	Walentyna Mielnik-Nikołajuk
2021/2022	5 Oddziałów	128 dzieci	Walentyna Mielnik-Nikołajuk
2022/2023	5 Oddziałów	130 dzieci	Walentyna Mielnik-Nikołajuk
2023/2024	5 Oddziałów	131 dzieci	Walentyna Mielnik Nikołajuk
2024/2025	5 Oddziałów	130 dzieci	Walentyna Mielnik- Nikolajuk

Wykres 3. *Liczba dzieci uczęszczających do Niepublicznego Przedszkola im. św. Młodzieńca Gabriela w Bielsku Podlaskim*

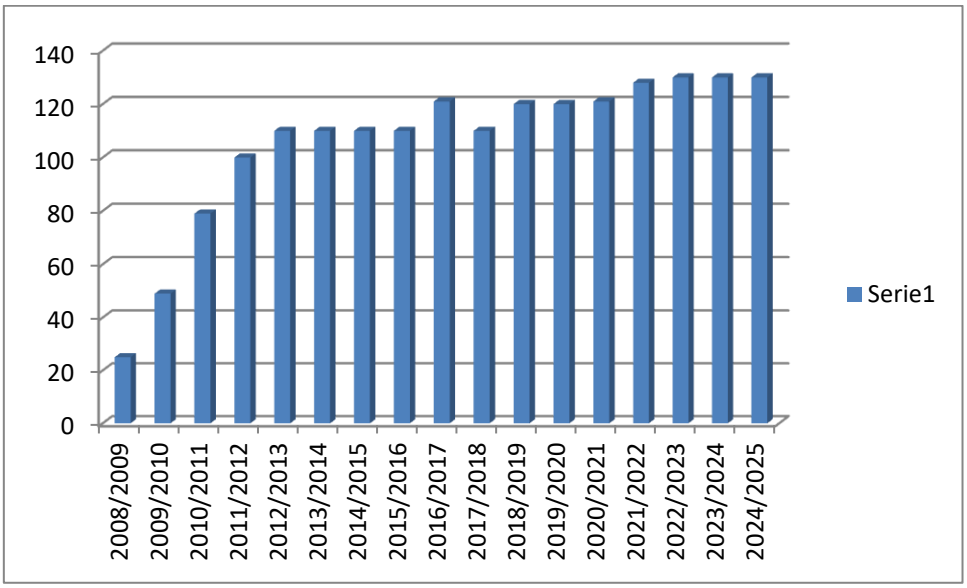

4.3. Niepubliczne Przedszkole św. św. Cyryla i Metodego w Hajnówce.

Na dzień 1 stycznia 2023 roku do przedszkola uczęszczało 55 dzieci, w tym jedno dziecko z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, w czerwcu było łącznie 57 dzieci. W przedszkolu funkcjonowały w okresie od stycznia do czerwca 2023 roku trzy grupy wiekowe:
I grupa – dzieci 5-6 letnie – 18 dzieci
II grupa – dzieci 4-5 letnie – 21 dzieci
III grupa – dzieci 2,5 – 3 letnie – 18 dzieci

W każdej grupie wiekowej pracował jeden wychowawca: na grupie I – Pani Marzena Lubowicka, na grupie II – Pani Katarzyna Kopytko, na grupie III – Pani Marta Lemiesz.
Wychowawczynie pracują w wymiarze 8h/dziennie. W placówce w każdej grupie wiekowej prowadzony jest język angielski przez Panią Annę Kojło. W przedszkolu zatrudnione są 2 pomoce w wymiarze pełnego etatu oraz dyrektor.
W ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej do czerwca 2023 roku pracowała Pani Anna Fedorów – pedagog specjalny oraz psycholog Eugeniusz Jańczuk.
Od września 2022 do sierpnia 2023 roku w przedszkolu realizowany był projekt „Przedszkole na miarę". W ramach projektu realizowane były następujące zajęcia: logopedyczne indywidualne dla 18 dzieci (dla pozostałych logopedyczne grupowe), zajęcia z gimnastyki korekcyjnej, muzyczne, informatyczne z elementami robotyki, zajęcia emocjonalno – społeczne dla 10 dzieci, zajęcia z SI dla 6 dzieci, zajęcia teatralne, Przedszkolna Akademia Dziedzictwa. Stworzyliśmy salę SI, doposażyliśmy bazę dydaktyczną na kwotę ponad 160 tysięcy. W ramach projektu dwie nauczycielki podniosły swoje kwalifikacje na studiach podyplomowych z zakresu SI oraz gimnastyki korekcyjnej. Pozostała kadra podniosła kwalifikacje dzięki szkoleniom. Kwota przeznaczona na doskonalenie umiejętności i kompetencji nauczycieli wynosi ponad 16 tysięcy. W ramach projektu dzieci miały możliwość udziału w wyjazdach edukacyjnych na łączną kwotę ponad 88 tysięcy. Dzięki udziałowi w projekcie pozyskaliśmy łącznie ponad 550 tysięcy złotych.
Projekt zakończył się kontrolą, która nie wykazała żadnych uchybień.

Praca wychowawczo – dydaktyczna od stycznia do czerwca 2023 roku prowadzona była w oparciu o podstawę programową MEiN dla przedszkoli i obejmowała treści zawarte w „Programie wychowania przedszkolnego" Doroty Kossakowskiej „Trefliki w przedszkolu". Dążąc do osiągnięcia celów wychowania przedszkolnego zawartych w podstawie programowej wspomagano wszechstronny rozwój dzieci, poszerzając i doskonaląc ich umiejętności oraz kształtując pożądane postawy poprzez stwarzanie sytuacji edukacyjnych w formie zabawowej i zadaniowej z wykorzystaniem różnorodnych form i metod pracy oraz środków dydaktycznych. Treści programowe wzbogacano o autorskie pomysły nauczycieli i aktywności podejmowane w ramach projektów edukacyjnych:

1. Dzień kropki– święto w ramach kalendarza świąt nietypowych;
2. Wycieczka do „Rezerwatu Pokazowego Żubra" – w ramach projektu „Przedszkole na miarę";
3. Pierwszy Dzień Jesieni oraz Dzień spadającego liścia - święto w ramach kalendarza świąt nietypowych;
4. Wycieczka do Ośrodka Edukacji Leśnej "Jagiellońskie" w Białowieży – w ramach projektu „Przedszkole na miarę";
5. Dzień Jabłka - święto w ramach kalendarza świąt nietypowych;
6. Wizyta Teatru Karuzela ze spektaklem pt. „Ruch Drogowy Zajączkowo";

7. Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania - święto w ramach kalendarza świąt nietypowych;
8. Dzień Chłopaka - święto w ramach kalendarza świąt nietypowych;
9. Wizyta w Nadleśnictwie Hajnówka, oglądanie wystawy związanej z historią wąskotorówki kursującej na Topiło;
10. Udział w Ogólnopolskiej Akcji „Sprzątamy dla Polski";
11. Nietypowe klasy – „Ręka – noga".
12. Wycieczka do „Bobrowej Zagrody" w Siemianówce - w ramach projektu „Przedszkole na miarę";
13. Świętujemy wspólnie Dzień Edukacji Narodowej;
14. Wycieczka do Muzeum Obojga Narodów w Bielsku Podlaskim – w ramach projektu „Przedszkole na miarę";
15. Spektakl pt. „Pinokio" w Hajnowskim Domu Kultury;
16. Wycieczka do Muzeum Obojga Narodów w Bielsku Podlaskim – w ramach projektu „Przedszkole na miarę";
17. Udział w Akcji „Szkoła Pamięta" wizyta na Cmentarzu Żołnierzy Armii Radzieckiej w Hajnówce
18. Wulkan" – erupcja wulkanu – doświadczenie
19. Wycieczka do „Bobrowej Zagrody" oraz „Ośrodka Edukacji Ekologicznej" w Siemianówce - w ramach projektu „Przedszkole na miarę"
20. Wycieczka do Muzeum Obojga Narodów w Bielsku podlaskim, udział w warsztatach „Malowania toreb" - w ramach projektu „Przedszkole na miarę";
21. 11 listopada „Narodowe Święto Niepodległości"– odśpiewanie hymnu w ramach akcji „Szkoła do hymnu";
22. Udział dwójki reprezentantów przedszkola w konkursie Recytatorskim „Prawosławnej Poezji Religijnej" w Zespole Szkół z Dodatkową Nauką Języka Białoruskiego w Hajnówce;
23. Udział w konkursie recytatorskim „Świąteczne wierszowanie" Hajnowskiego Domu Kultury;
24. Udział w próbnej ewakuacji w przedszkolu;
25. „Ozdabianie pierników" – warsztaty z rodzicami
26. Mikołajki – obchodzimy imieniny Św. Mikołaja z Miry;
27. Organizacja kiermaszu charytatywnego na rzecz chorej dziewczynki – współpraca z rodzicami;
28. Kino sferyczne – seans filmowy w Kapsule Edukacyjnej;
29. Wycieczka do Muzeum Obojga Narodów w Bielsku Podlaskim;
30. Wycieczka do Kina „Helios" w Białymstoku;
31. Wyjazd na II Wojewódzki Przegląd Niezawodnej Twórczości Teatralnej PIKtoGramy w Białymstoku;
32. Udział w akcji #Sprzątamy dla Polski;
33. Dzień Rodziny w plenerze;
34. Wycieczka do Białostockiego Teatru Lalek;
35. Wycieczka do Muzeum Pszczelarstwa;
36. Występ na Pikniku z Białorusem;
37. Wycieczka do Muzeum Małej Ojczyzny w Studziwodach;
38. Wycieczka do Gospodarstwa Agroturystycznego Bora Zdrój;
39. Wycieczka do Ziołowego Zakątka;

40. Pokaz mody;
41. Pożegnanie Starszaków.

Od września 2023 roku do placówki uczęszcza 45 dzieci, w tym troje dzieci posiada orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Dzieci są w trzech grupach wiekowych
I grupa – 5-6 letnie – 23 dzieci, wychowawca Pani Weronika Sadera (cały etat)
II grupa – 4-latki – 13, wychowawca Pani Marta Lemiesz (cały etat)
III grupa – 2,5 -3 latki, wychowawca Pani Lilianna Dunda (pół etatu) , Anna Muskała (cały etat).
Zatrudnione są dwie pomoce na umowę o pracę w pełnym wymiarze godzin, oraz Pani prowadząca język angielski na umowę zlecenie.
W ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej w przedszkolu pracuje logopeda, pedagog specjalny, psycholog. Dyrektor prowadzi zajęcia SI.
W listopadzie odbyła się kontrola Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Hajnówce – kontrola bez zastrzeżeń.
Od września 2023 roku praca dydaktyczna prowadzona jest w oparciu o podstawę programową MEiN dla przedszkoli i obejmuje treści zawarte w programie „Trefliki w przedszkolu" Doroty Kossakowskiej.

Od września 2023 roku przedszkole zorganizowało m.in.

1. Molebień za nowy rok szkolny;
2. Dzień kropki– święto w ramach kalendarza świąt nietypowych;
3. "Wystawa grzybów" w Zamiejscowym Wydziale Politechniki Białostockiej
4. Warsztaty kulinarne
5. "Słodkie kanapeczki";
6. Dzień Przedszkolaka;
7 Dzień królika;
8 Akcja "SadziMY" zainicjowana przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę
9 #Sprzątamy Dla Polski;
10 Doświadczenie "Wędrująca woda";
11 Sok warzywno-owocowy - warsztaty kulinarne;
12 Wyjście na pocztę - wysłanie listów z okazji dnia poczty;
13 Jesienne zabawy z latarką;
14 ,,Lista jesiennych zadań" - do wykonania w domu z rodzicami"
15 , Udział w Akcji „Szkoła Pamięta" wizyta na Cmentarzu Żołnierzy Armii Radzieckiej w Hajnówce;
16 "Dzień Dyni" - święto w ramach kalendarza świąt nietypowych, doświadczenie - wybuchowa Dynia, sensoryczna masa dyniowa.
17 "Szkoła do Hymnu" - odśpiewanie Hymnu oraz warsztaty kulinarne – dekorowanie gofrów w kształcie flagi Polski;
18 Wycieczka do Epicentrum oraz Fabryki Misia;
19 Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka;
20 Dzień pluszowego misia.
21 Zebranie z rodzicami w tym prelekcja Psychologa na temat emocji dzieci w wieku;
22 Archeolodzy – wykopaliska.

23 Udział w akcji “Młodzież potrzebującym” pomoc w zbiórce karmy dla schroniska Ciapek w Hajnówce.
24 Zabawy z młodzieżą z liceum Białoruskiego;
25 Mikołajki – obchodzimy imieniny Św. Mikołaja z Miry;
26 Konkurs recytatorski “Świąteczne wierszowanie”;
27 Zabawa sensoryczna masą z kulkami styropianowymi;
28 Spektakl w HDK pt. “Brzydkie kaczątko” w wykonaniu teatru “Krewo”;
29 .“Kicia Kocia pod choinkę” kino w HDK;
30 “Spektakl” Śnieżna zamieć”;
31 Warsztaty Bożonarodzeniowe z rodzicami. Stroiki dla domu Samarytanina z przyniesionych przez rodziców ozdób;

W trakcie zajęć dydaktycznych stawiano na indywidualizację nauczania z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych wszystkich dzieci, dostosowując stopień trudności i długość zajęć do ich indywidualnych możliwości, w razie potrzeby wracając do realizowanego materiału w mniejszych grupach bądź indywidualnie. Prowadzone były również dodatkowe zajęcia z dzieckiem zdolnym oraz z dzieckiem z trudnościami edukacyjnymi. Duży nacisk położono na przestrzeganie ustalonych norm i zasad, doprowadzanie zaczętych działań do końca, pilnowanie porządku oraz doskonalenie samoobsługi. Prowadzono wiele zabaw i zajęć mających na celu opanowanie emocji, integrowanie dzieci, ucząc je kultury i szacunku do innych, współdziałania, koleżeńskiej rywalizacji, cierpliwego oczekiwania na swoją kolej i radzenia sobie z przegraną.

Tabela 4. *Rozwój Niepublicznego Przedszkola im. św. św. Cyryla i Metodego w Hajnówce*

Rok szkolny	**Liczba oddziałów**	**Liczba dzieci**	**Dyrektor**
2016/2017	1 Oddział	6 dzieci	Walentyna Mielnik -Nikołajuk
2017/2018	2 Oddziały	23 dzieci	Anna Muskała
2018/2019	3 Oddziały	34 dzieci	Anna Muskała
2019/2020	3 Oddziały	38 dzieci	Anna Muskała
2020/2021	3 Oddziały	43 dzieci	Anna Muskała (oraz w zastępstwie Ewelina Kiprianiuk)
2021/2022	3 Oddziały	52 dzieci	Anna Muskała
2022/2023	3 Oddziały	54 dzieci	Anna Muskała

2023/2024	3 Oddziały	54 dzieci	Anna Muskała
2024/2025	3 Oddziały	45 dzieci	Anna Muskała

Wykres 4. *Liczba dzieci uczęszczających do Niepublicznego Przedszkola im. św. św. Cyryla i Metodego w Hajnówce*

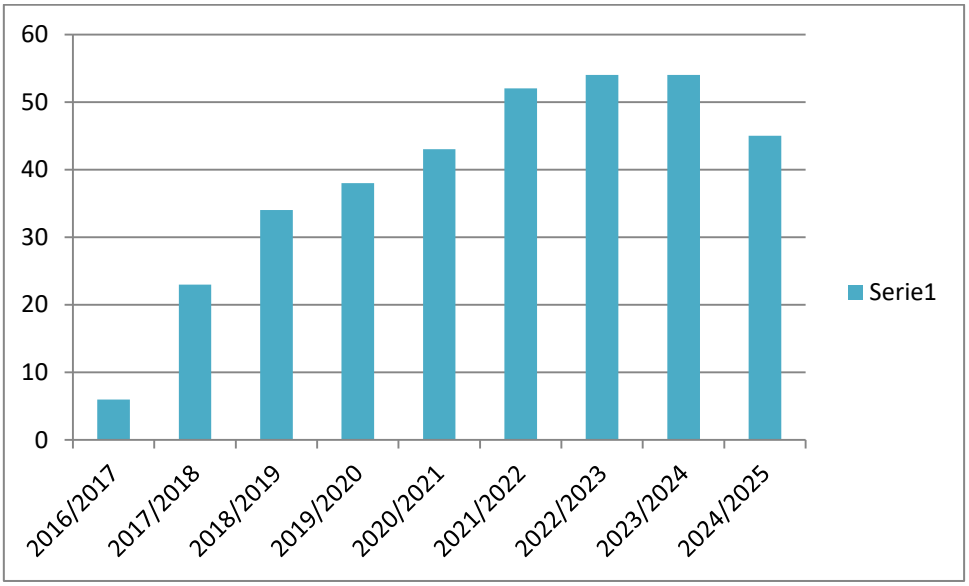

4.4. Niepubliczne Przedszkole św. św. Cyryla i Metodego w Siemiatyczach

W styczniu 2023 roku do naszego przedszkola uczęszczało 17 dzieci i liczba ta wzrastała w ciągu roku do 21. Nie ma możliwości przyjęcia większej liczby dzieci ze względu na warunki lokalowe i opinie sanepidu i straży pożarnej.
Mamy dwie grupy przedszkolne:

- I grupa od 2,5 do 4 lat, licząca 15 dzieci
- II grupa 5-6 latki. Licząca 6 dzieci

W 2024 roku zatrudnionych było7 nauczycieli:

1. Barbara Dudicz, dyrektor i wychowawca I grupy, cały etat, 40 godz. tygodniowo, umowa o pracę.
2. Sylwia Oleksiuk, wychowawca II grupy, umowa o pracę, cały etat, 40 godz. tygodniowo, obecnie na zwolnieniu lekarskim z powodu ciąży.
3. Anna Murawska, nauczycielka wychowania przedszkolnego zatrudniona od 1 września 2023 r. na 1/2 etatu, od 1 grudnia na cały etat.
4. Barbara Sidorczuk, logopeda, umowa zlecenie, 1 dzień w tygodniu 3 godz. do 30.06.2023 r. od 02.10.2023 r. Joanna Korzeniewska, logopeda, 3 godz. tygodniowo

5. Agnieszka Suwała, nauczyciel języka angielskiego, umowa zlecenie,1 godz. tygodniowo.
6. Teresa Kłopotowska, katechetka – religia katolicka, umowa zlecenie.
7. o. Taras Diachuk, religia prawosławna, umowa zlecenie, 1 godz. tygodniowo.

Zatrudniona jest również jedna pomoc: Marta Łobaczewska, cały etat na umowę o pracę.

Praca dydaktyczno-wychowawcza prowadzona jest w oparciu o podstawę programową wychowania przedszkolnego a także program wychowania przedszkolnego ,,Drużyna marzeń" wydawnictwa WSiP.

Ważniejsze wydarzenia i uroczystości przedszkolne:

- obchody Święta Pluszowego Misia,
- bal karnawałowy,
- spotkanie z Mikołajem,
- uroczystość z okazji Dnia Babci i Dziadka,
- Dzień Pizzy,
- Dzień Kota,
- obchody Pierwszego Dnia Wiosny,
- Dzień Marchewki,
- spotkanie z bibliotekarką, wycieczka do miejskiej biblioteki,
- wycieczka na pocztę,
- spotkanie z policjantem,
- spotkanie edukacyjne dzieci z pracownicami sanepidu na temat profilaktyki chorób zakaźnych,
- obchody Dnia Dziecka,
- wycieczka do Bujenki na farmę alpak,
- uroczystość przedszkolna z okazji Dnia Matki,
- obchody Międzynarodowego Dnia Kropki,
- Dzień Przedszkolaka,
- obchody Święta Niepodległości,
- Dzień Gier Planszowych
- obchody Dnia Kredki,
- warsztaty mikołajkowe z Naturi Kids,
- wizyta Bałwanka Olafa w przedszkolu,
- wyjście do SP nr 1 w Siemiatyczach, obejrzenie jasełek w wykonaniu uczniów tejże szkoły.

W 2023 roku czynsz za lokal nie uległ zmianie, zgodnie z umową wynosi 2500 zł miesięcznie.

Czesne za przedszkole wynosiło 250 zł miesięcznie od dziecka. W przypadku rodzeństwa: 200 zł od dziecka. Od stycznia 2024 roku czesne wzrosło do 300 zł miesięcznie.

Kontrole w 2023 roku:

- 05.06.2023 r. kontrola sanitarna Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Siemiatyczach.
  Zakres kontroli dotyczył kompleksowej oceny stanu sanitarnego przedszkola oraz sposobu i jakości żywienia. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 2023 roku nie było prowadzonych żadnych prac remontowych i nie było większych zakupów na rzecz przedszkola.

Tabela 4. *Rozwój Niepublicznego Przedszkola św. św. Cyryla i Metodego w Siemiatyczach*

Rok szkolny	**Liczba oddziałów**	**Liczba dzieci**	**Dyrektor**
2019/2020	1	6 dzieci	Barbara Dudicz
2020/2021	1	8 dzieci	Barbara Dudicz
2021/2022	1,2	20 dzieci	Barbara Dudicz
2022/2023	2	21 dzieci	Barbara Dudicz
2023/2024	2	21 dzieci	Barbara Dudicz
2024/2025	2	21 dzieci	Barbara Dudicz

Wykres 5. *Liczba dzieci uczęszczających do Niepublicznego Przedszkola św. św. Cyryla i Metodego w Siemiatyczach*

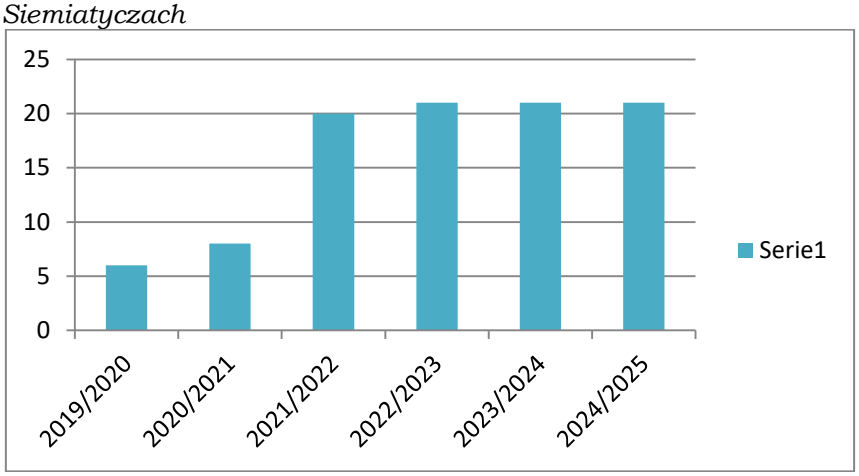

4.5. Niepubliczne Przedszkole im. św. św. Cyryla i Metodego w Białymstoku

Niepubliczne Przedszkole im. św. św. Cyryla i Metodego w Białymstoku

rozpoczęło działalność 01.09.2022 r. Przedszkole dysponuje dwiema salami dydaktycznym oraz salą do zajęć z Terapii Integracji Sensorycznej. We wrześniu 2022 r. do placówki uczęszczało 7 dzieci, styczniu 2023 r. 11 dzieci, w czerwcu – 2023 r. 22 dzieci, w grudniu 2023 r. 18 dzieci.

Przedszkole jest miejscem edukacji, wychowania, zabawy i integracji dzieci. Podstawowym priorytetem pracy przedszkola jest wychowanie dzieci w duchu miłości do Boga i bliźniego. Placówka proponuje podmiotowe i indywidualne traktowanie każdego dziecka, pamiętając o tym, że każde dziecko jest indywidualną i odrębną częścią całości, którą tworzymy wspólnie. Przedszkole realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój dzieci poprzez:

1. wychowanie dzieci w duchu religii prawosławnej, z zachowaniem tradycji Cerkwi Prawosławnej,
2. rozwijanie u dzieci samodzielności, aktywności artystycznej, inicjatywy i umiejętność radzenia sobie z różnymi problemami,
3. kreowanie u dziecka osobowości otwartej na świat, wrażliwej, empatycznej, kierującej się ogólnoludzkimi wartościami zgodnymi z prawami etyki,
4. współpraca z rodzicami, jako sojusznikami i partnerami w wychowaniu dzieci.

W przedszkolu realizowana jest podstawa wychowania przedszkolnego w oparciu o program Doroty Kossakowskiej ,,Program Wychowania Przedszkolnego" –„Trefliki w przedszkolu", Edyty Gruszczyk - Kolczyńskiej, „Dziecięca Matematyka", „Język angielski w wychowaniu przedszkolnym"/program nauczania 3, 4, 5 i 6-latków/– M. Szpotowicz, M. Szulc-Kurpaska.

Od września 2023r. wprowadzana jest innowacja pedagogiczna pt. „**Hortiterapia dla dzieci w wieku 3 - 6 lat**".

Wychowankowie w wieku 3-6 lat uczęszczają na zajęcia rytmiczne jeden raz w tygodniu, na zajęcia języka angielskiego trzy razy w tygodni. Dzieci 5-6 – letnie uczęszczają na zajęcia z religii dwa razy w tygodniu, na zajęcia nauki gry w szachy jeden raz tygodniu.

Czynnie uczestniczą, przystępując do Eucharystii we wszystkich św. Liturgiach sprawowanych w szkolnej kaplicy św. św. Cyryla i Metodego.

W roku 2023 r. przedszkole realizowało następujące przedsięwzięcia w zakresie współpracy z Rodziną:

1. Uroczystość z okazji Dnia Babci i Dziadka,
2. Wieczór kolęd,
3. Zajęcia otwarte dla rodziców ,
4. Dni otwarte dla rodziców,
5. Warsztaty wielkanocne
6. Zakładanie ogródka przedszkolnego,
7. Piknik rodzinny na boisku szkolnym,
8. Uroczyste otwarcie ogródka,
9. Tydzień dziecka,

10. Uroczyste zakończenie roku przedszkolnego połączone z Molebniem.
11. Warsztaty Bożonarodzeniowe.

z Niepubliczną Szkołą św. św. Cyryla i Metodego w Białymstoku:

1. Akcja pt. „Walentynki w bibliotece szkolnej”
2. Udział w II Festiwalu Piosenki Mniejszości Narodowych Podlasia,
3. Udział w konkursie plastycznym „Mikołaj Kopernik”
4. Udział w Akademii z okazji Dnia Niepodległości,
5. Udział w Wieczorze z Kulturą ludową mniejszości narodowych Podlasia,
6. Udział w kiermaszu Bożonarodzeniowym,

Współpraca z:

1. Centrum Edukacyjne Muzeum Wojska w Białymstoku - udział w lekcjach muzealnych,
2. Komendą Miejską Policji- zajęcia „Chcę być bezpieczny”
3. Teatrem Lalek- wyjścia na spektakle
4. Kinem Helios –wyjścia do kina,
5. Schroniskiem –udział w akcji charytatywnej „Miska dla schroniska”.

4.6. Współorganizacja Wszechnicy Kultury Prawosławnej

W 2023 r. i 2024 r. Zarząd Główny Bractwa kontynuował współorganizację wykładów Wszechnicy Kultury Prawosławnej w Białymstoku.

Za organizację i prowadzenie Wszechnicy w roku 2023/2024 był odpowiedzialny ks. dr Andrzej Kuźma. Współorganizatorami Wszechnicy była Diecezja Białostocko-Gdańska, Radio Ortodoxia Prawosławnej Diecezji Białostocko-Gdańskiej oraz Katedra Teologii Prawosławnej Uniwersytetu w Białymstoku.

W ramach tegorocznej edycji odbyły się następujące wykłady:

Wykład inauguracyjny

• Sto lat samodzielności Polskiej Autokefalicznej Cerkwi Prawosławnej. Tendencje i wpływy przy nadaniu autokefalii w 1924 r.

J.E. Biskup Supraski Andrzej

30 października 2023 r., godz. 18.00

• Film „Gdzie jesteś, Adamie?”

Opowieść o życiu mnichów na Atosie. Projekcja i spotkanie z twórcą filmu diakonem Aleksandrem Zaporoszczenko

27 listopada 2023 r., godz. 18.00 **(Kino Ton)**

• Istota autokefalii. Cerkwie autokefaliczne ich prerogatywy i symbole

ks. dr Roman Płoński, wikariusz w parafii Zaśnięcia NMP w Starosielcach

28 grudnia (czwartek) 2023 r. godz. 18.00

• Rok Kodeksu supraskiego. Znaczenie Kodeksu i jego historia.

prof. Aleksander Naumow, Akademia Supraska Uniwersytet Jagielloński i Uniwersytet w Wenecji

29 stycznia 2024 r., godz. 18.00

• **Polskie duszpasterstwo prawosławne na obczyźnie podczas II Wojny Światowej i po jej zakończeniu.**
dr. hab. Jerzy Grzybowski, Uniwersytet Warszawski. Spotkanie i promocja książki.
26 lutego 2024 r., godz. 18.00
• **Kanon św. Andrzeja z Krety**
ks. dr Andrzej Kuźma, Prawosławne Seminarium Duchowne i Chrześcijańska Akademia Teologiczna
25 marca 2024 r., godz. 18.00
• **Powojenne losy prawosławnych na Białostocczyźnie.**
Aneta Prymaka-Oniszk, reporterka, autorka książki „Bieżeńcy 1915. Zapomniani uchodźcy". Spotkanie i promocją książki „Kamienie musiały polecieć. Wymazana przeszłość Podlasia"
22 kwietnia 2024 r., godz. 18.00

4.7. Wykłady monograficzne w Kołach Terenowych Bractwa

W 2023 r. w jednostkach Stowarzyszenia odbyło się kilka wykładów monograficznych oraz prelekcje na tematy związane z wiarą, tradycją i historią prawosławia oraz kulturą narodów prawosławnych. Wykaz wybranych wykładów zorganizowanych przez Bractwo w 2023 r. zestawiono poniżej.

Tabl. 4. *Wykaz wybranych wykładów zorganizowanych w Kołach Bractwa w 2023 r.*

Temat seminarium/wykładu	**Organizator/miasto prowadzący**	**Data**
	Koło w Bielsku Podlaskim	
1. Twórczość Jerzego Nowosielskiego	Anna Radziukiewicz	2023
2. Post i pokajanie.	Teodor Wieremiejuk	2023
1,, Święci Ziemi Macedońskiej"	**Koło w Poznaniu** prof. Eli Lucheska z Macedonii	2023
1.,,Upadły anioł i człowiek"	**Koło w Siemiatyczach** Ks. Antoni Czapko	08.10.2023
Regularne prelekcje na comiesięcznych spotkaniach Bractwa	**Koło w Warszawie** ks. dr A. Baczyński	rok 2023
	Koło nr 1 w Białymstoku	
1.Nestor Zabłudowski – obrońca prawosławia	prof. Antoni Mironowicz	19.02.2023
2.,,Publikacja Dobrotolubija (Filokalii) i jej wpływ na odrodzenie prawosławnej duchowości	ks. dr Andrzej Kuźma ks. dr Iwan Nikulin dr Marcin Mironowicz	12.03.2023 30.04.2023 09.07.2023
3. Prawosławie a polityka	ks. dr Włodzimierz	01.10.2023
4. Szkolnictwo brackie w XVI-XVIII wieku	Misiejuk	

5. Symbol Boskiej Liturgii 6.Historia i życie Monasteru św. Dymitra Sołuńskiego w Sakach 7. Autokefalia Cerkwi Prawosławnej w Polsce 8. Kodeks Supraski	ks. ih. Włodzimierz (Dejneko) prof. Antoni Mironowicz prof.Aleksander Naumow	08.10.2023 03.12.2023 16.12.2023

4.8. Pokazy filmów o tematyce związanej z prawosławiem.

W 2023 r. Koła Terenowe Bractwa zorganizowały kilka pokazów filmowych o tematyce religijnej, historycznej i dotyczącej duchowości, tradycji i kultury prawosławnej. W tabeli poniżej zestawiono informacje o pokazach filmowych w Kołach Terenowych Bractwa.

Tabl. 6. *Wykaz wybranych pokazów filmowych zorganizowanych w Kołach Bractwa w roku 2023*

Tytuł filmu	**Koło terenowe**	**Data projekcji**
1. ,,Połomnica" prelegent ks. K. Kuderski 2. ,,Prowierno na siebie" prelegent ks. K. Kuderski 3. ,,Gołosiejewskaja pustyń" prelegent ks. Krzysztof Kuderski 4. ,,Odrodzenie ikony w Polsce" 5. ,,Jak prawidłowo przeżyć Wielki Tydzień" 6. Spotkanie filmowe w Sali chóru Soboru św. Trójcy w Hajnówce. Prelegent ks. Krzysztof Kuderski 7. ,,Wielikij duchowyj podwiżnik Iłarion" 8. ,,Gdzie jesteś Adamie" spotkanie z współautorem filmu Aleksandrem Płyska	**Hajnówka**	05.03.2023 12.03.2023 19.03.2023 01.04.2023 05.04.2023 07.04.2023 22.10.2023 29.11.2023
1. Film poświęcony św. Grzegorzowi Peradze. Prezentacja Krystyny Bagrec.	**Koło w Poznaniu**	2023
1. Film poświęcony śp. prof. Jerzemu Nowosielskiemu, film został wyświetlony podczas spotkania tematycznego związanego z obchodami roku	**Koło w Warszawie**	2023
1. ,,Odrodzenie Ikony" film Piotra Łozowika	**Koło w Kleszczelach**	25.03.2023

4.9. Akcje wydawnicze

Koło terenowe w Hajnówce

Przez cały 2023 rok w każdą niedzielę po Świętych Liturgiach soborze św. Trójcy w Hajnówce bratczycy wypożyczali książki ze swojej biblioteki.

W ciągu roku zasoby biblioteki powiększyły się o 400 książek osiągając ilość 3000 egzemplarzy. Na koniec grudnia biblioteka liczyła 164 czytelników.

Koło terenowe w Hajnówce

Przez cały rok członkowie koła z Hajnówki czynnie uczestniczyli w kolportażu publikacji wydawnictwa Bratczyk. W ciągu roku bratczycy zorganizowali 10 akcji kolportażowych.
Na Świętej Górze Grabarce członkinie Bractwa sprzedawały wydaną w 2022 r. książkę ,,Święta Krynoczka"

Koło terenowe w Słupsku
Prowadzono kolportaż materiałów, przesłanych przez ZG.

Koło terenowe w Poznaniu.
Kiermasz książek o tematyce duchowej. Organizacja kiermaszu książek stanowiła okazję do promocji literatury religijnej oraz do dzielenia się refleksjami na temat przeczytanych pozycji i wzbogacenia wiedzy duchowej i religijnej.

5. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA BRACTWA

5.1. Kwartalnik „BIULETYN INFORMACYJNY"

W 2023 r. Biuletyn Informacyjny nie był wydawany.

Jak co roku Zarząd Główny wydał kalendarzyk prawosławny w wersji kieszonkowej (nakład 10000 szt.) Część nakładu została rozdysponowana pomiędzy białostockie parafie, pozostałe zostały przesłane do kół terenowych w całej Polsce.

Kalendarzyk kieszonkowy Bractwa na rok 2024 wydany przez Zarząd Główny

6. DZIAŁALNOŚĆ SPOŁECZNO – KULTURALNA

Działalność społeczno - kulturalna Bractwa w 2023 r. polegała na organizowaniu imprez z zakresu kultury, tradycji i historii prawosławia na ziemiach polskich. Działania realizowane w kołach terenowych były wspomagane także projektami współfinansowanymi z różnego rodzaju dotacji.

6.1. Projekty z zakresu kultury i oświaty w ramach projektów współfinansowanych przez Bractwo realizowane w kołach terenowych.

- **Białystok** koło terenowe nr 1 w Białymstoku było organizatorem spotkania połączonego z recytacją wierszy religijnych
- **Białystok** członkowie koła terenowego redagowali artykuły i notatki na stronę internetową Bractwa oraz do portalu cerkiew.pl
- **Bielsk Podlaski** koło terenowe z Bielska Podlaskiego oraz Bielski Dom Kultury byli współorganizatorami kolejnej edycji konkursu ,,Spotkanie z prozą i poezją prawosławną". Konkurs ten cieszy się dużym zainteresowaniem wśród dzieci i młodzieży.
- **Kleszczele** – 01.07.2023 r. chór członkiń Bractwa występował na wieczerni Bożonarodzeniowej.
- **Kleszczele** – 19.01.2023 r. wyjazd do Terespola na Festiwal Kolęd Wschodniosłowiańskich
- **Kleszczele** – wspólne kolędowanie członków chóru dziecięcego i bratczyc (odwiedzanie domów mieszkańców Kleszczel z kolędą w okresie Świąt Bożego Narodzenia)
- **Kleszczele** – organizacja choinki ekumenicznej z parafią rzymskokatolicką
- **Kleszczele** – uczestnictwo w Międzynarodowym Festiwalu ,,Hajnowskie Dni Muzyki Cerkiewnej"
- **Kleszczele** – organizacja konkursu plastycznego na temat Wielkanocy
- **Kleszczele** – organizacja wycieczki rowerowej do cerkwi św. Marii Magdaleny w Suchowolcach (molebień i poświęcenie rowerów)
- **Kleszczele** – w listopadzie 2023 r. bratczycy z Kleszczel współorganizowali warsztaty ikonograficzne ,,Krzyż łączy pokolenia- dziedzictwo i przyszłość" wraz z Pracownią Ikonograficzną Natalii Kozak i Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji w Kleszczelach. Krzyż powstały na warsztatach został ustawiony przy cerkwi w Kleszczelach i poświęcony.
- **Kleszczele** - 19.03.2023 r. ,,Spotkanie z pieśnią Wielkopostną" organizacja koncertu z parafią prawosławną.

- **Kleszczele** – 18.11.2023 r. udział w VII Ukraińskiej Konferencji ,,Rola miast w dziejach Podlasia" (z okazji 500 lecia nadania praw miejskich Kleszczelom"
- **Poznań** – kontynuacja regularnych zajęć z języka cerkiewnosłowiańskiego, zajęcia miały także na celu integrację nowych uczestników z członkami Bractwa.

Działalność Chóru „Bractwo" z Bielska Podlaskiego

- Udział chóru „Bractwo" w Festiwalu: ,,Pod opieką Bogurodzicy".
- Śpiewanie podczas Święta Przemienienia Pańskiego na Świętej Górze Grabarce.
- Udział chóru ,,Bractwo" Festynie zorganizowanym przez Urząd Gminy w Siemiatyczach,
- Kolędowanie podczas Świąt Bożego Narodzenia.

Koło terenowe w Hajnówce

- Pomoc Bratczyków w organizacji Międzynarodowych Dni Muzyki Cerkiewnej w Hajnówce.

7. AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Aktywizacji lokalnej społeczności prawosławnej w Polsce sprzyjały spotkania integracyjne, organizowane w kołach terenowych, w minionym roku.

7.1. Spotkania integrujące społeczność prawosławną.

W 2023 r. zorganizowano następujące spotkania integracyjne w Kołach terenowych Bractwa:

- **Kleszczele** – spotkanie integracyjne dla członków Bractwa i chórzystów.
- **Biała Podlaska –** organizacja zapustów koszyczkowych w Centrum Kultury Prawosławnej – 17.02.2023 r.
- **Biała Podlaska –** uczestniczenie w wydarzeniach kulturalnych – wyjazd do Terespola na Wieczór Kolęd Wschodniosłowiańskich
- **Biała Podlaska –** udział bratczyków w przygotowaniach do obchodów świąt parafialnych ku czci św. św. Cyryla i Metodego oraz św. Ewangelisty Marka (sprzątanie świątyni i obejścia oraz przygotowanie ciast)
- **Biała Podlaska –** udział bratczyków w przygotowaniach do Świąt Paschy Chrystusowej w świątyniach przy ul. Dokudowskiej i Terebelskiej.

- **Bielsk Podlaski,** cykliczne spotkania raz w tygodniu, podczas których wykonywano wyroby rękodzieła. Dalej wyroby te były sprzedawane na festynach dobroczynnych i kiermaszach świątecznych.
- **Bielsk Podlaski,** spotkanie wigilijne członków koła
- **Bielsk Podlaski,** spotkanie poświęcone twórczości religijnej.
- **Warszawa,** 13 czerwca 2023 r., bratczycy z warszawskiego koła terenowego Bractwa zwiedzali Galerię Faras w Muzeum Narodowym w Białymstoku. Malowidła z okresu od VIII do XIV w. w Faras zostały odkryte przez polskich archeologów pracujących pod kierunkiem prof. Michałowskiego.
- **Hajnówka, 06.06.2023 r.** spotkanie w siedzibie Bractwa z Kołem Terenowym z Białej Podlaskiej. Zwiedzanie soboru Św. Trójcy oraz poczęstunek.
- **Hajnówka, 10.06.2023 r.** spotkanie integracyjne w dawnym ośrodku Bractwa Młodzieży Prawosławnej w Białowieży. Bractwo św. św. Cyryla i Metodego reprezentowała przewodnicząca Lucyna Ruszuk zaś Bractwo Trzech Hierarchów przewodniczacy Sławomir Nazaruk.
- **Hajnówka, 22.07.2023 r.** Stowarzyszenie ,,Ruś" z Białegostoku i Stowarzyszenie ,,Skansen" z Białowieży były organizatorem konferencji p.t. ,,Wokół naszej tożsamości ". Spotkanie rozpoczęło się panichidą o upokojenii zmarłych m.in. zmarłego przed rokiem założyciela i budowniczego Skansenu prof. Anatola Odziejewicza.
- **Hajnówka, 09.12.2023 r**. odbyło się spotkanie Bractwa w Gminnym Centrum Kultury w Dubinach pt. „Przydrożny krzyż-świadek historii". Spotkanie poprzedzone zostało poświęceniem krzyży przez duchownych. Święcenia odbyły się w miejscowościach Trywieża, Nowokornino, Skryplewo, Dubińska Ferma, Przechody. Święceń dokonali o. Andrzej Busłowski, o. Jan Kazimiruk. Referat na spotkaniu wygłosiła Nela Szczuka. Na spotkaniu można było obejrzeć wystawę zdjęć krzyży przydrożnych.
- **Hajnówka, 20.12.2023 r.** bratczycy z Hajnówki uczestniczyli w spotkaniu z cyklu „Supraskie środy" odbywającym się w Monasterze Supraskim. Tematem spotkania było „Współczesne ryzyka a rozwój dzieci i młodzieży".
- **Hajnówka, 27.12.2023 r.** w Warszawie odbyło się spotkanie Zarządu Bractwa z metropolitą Sawą. Udział w spotkaniu wzięła przewodnicząca Lucyna Ruszuk – przewodnicząca hajnowskiego koła.

- **Hajnówka, 27.09.2023r** W dniu święta Podwyższenia Krzyża Pańskiego zorganizowaliśmy uroczysty ,,Krestny chod" do najstarszego krzyża w Hajnówce usytuowanego przy ulicy Tamary Sołoniwiecz, a przez nas odrestaurowanego. Dbamy o ten krzyż przez cały rok.

- **Hajnówka, 15.10.2023 r** zorganizowaliśmy uroczysty **„Krestny Chod**" ulicami miasta Hajnówki z okazji święta Hajnowskiej Ikony Matki Bożej**.** W świątecznej procesji wzięło udział ok. 100 naszych parafian
- **Białystok 1,** 16 grudnia 2023 r. odbyło się wspólne śpiewanie kolęd bratczyków i innych uczestników spotkania z prof. Aleksandrem Naumowem.

7.2. Wspólne pielgrzymowanie do miejsc kultu religijnego

W 2023 r. członkowie kół terenowych odwiedzili wiele miejsc kultu religijnego w kraju.

Koło Terenowe w Siemiatyczach

- Ciechanowiec Święto Wniebowstąpienia Pańskiego- 25.05.2023 r.
- Monaster św. Dymitra Sołuńskiego w Sakach – 08.11.2023 r.

Członkowie koła terenowego w Bielsku Podlaskim w 2023 r. wyjeżdżali na pielgrzymki do następujących miejsc:

- Monaster w Supraślu
- Monaster w Zaleszanach
- Monaster w Kostomłotach
- Skit w Odrynkach
- Święta Góra Grabarka
- Augustów
- Puchły

Koło Terenowe w Hajnówce

- **30.03.2023 r.** wielkopostna pielgrzymka do monasteru w Jabłecznej i Kostomłotach oraz domu zakonnego w Holeszowie. Opiekunami pielgrzymki byli ks. Marek Jurczuk oraz ks. Jan Gacuta.
- **14.05.2023 r.** bratczycy pojechali na pielgrzymkę autokarową do Warszawy na uroczystość poświęcenia cerkwi Mądrości Bożej.
- **05.06.2023 r.** organizacja **Krestnego chodu do Krynoczki** na święto Zesłania św. Ducha na Apostołów. Udział w Krestnym Chodzie wzięło ponad 130 osób. Najmłodszy pielgrzym miał niecały roczek a najstarsza uczestniczka 82 lata.
- **14–15.07.2023 r.** Odbyła się **pielgrzymka autokarowa do monasteru w Turkowicach** na uroczystości ku czci Turkowickiej **Ikony Matki Bożej.** W drodze do monasteru pielgrzymi odwiedzili

cerkwie w Terespolu, Sławatyczach oraz w drodze powrotnej monastery w Kostomłotach, Jabłecznej i Dom Zakonny w Holeszowie.

- **01.08.2023 r.** pielgrzymka do monasteru w **Kostomłatach** na uroczystości z okazji Św. Serafima Sarowskiego. W drodze powrotnej odwiedziliśmy monaster w **Jabłecznej oraz cerkiew w Siemiatyczach.**
- **10.08.2023 r.** bratczycy z Hajnówki zorganizowali pielgrzymkę do **Supraśla** na uroczystości ku czci **Supraskiej Ikony Bogurodzicy.**
- **18.08.2023 r.** Odbyła się pielgrzymka na św. Górę Grabarkę na uroczystości Przemienienia Pańskiego. Część bratczyków brała udział w pieszej pielgrzymce na św. Górę Grabarkę, podczas której zanieśli krzyż z imionami wszystkich Bratczyków.
- **14.09.2023 r.** Bratczyki pielgrzymowali do skitu w Odrynkach na święto prep. Antoniego i Teodozjusza Kijowo-Pieczerskich.
- **20-21.09.2023 r.** odbyła się pielgrzymka autokarowa do Chełma na uroczystości związane z Międzynarodową Konferencją Naukową "U źródeł Prawosławia na Ziemi Chełmskiej", która odbyła się w związku 800. rocznicą przeniesienia siedziby diecezji z Uhruska do Chełma.
- **20.11.2023 r.** bratczycy z Hajnówki wyjechali na pielgrzymkę autokarową do Wilna. Opiekunem duchowym był o. Eugeniusz Suszcz.

Koło Terenowe w Warszawie

- **Warszawa,** w dniach 12-13 maja 2023 r. członkowie koła terenowego z Warszawy uczestniczyli w pielgrzymce autokarowej do prawosławnych świątyń nadbużańskiego Podlasia. Pierwszego dnia pielgrzymki odwiedzili cerkwie w Drohiczynie, Słochach Annopolskich, Siemiatyczach i Rogawce. Wieczorem w Klasztorze św. św. Marty i Marii na św. Górze Grabarce uczestniczyli w nabożeństwie wieczornym i przystąpili do spowiedzi. Następnego dnia po Świętej Liturgii pielgrzymi udali się do cerkwi Narodzenia Bogurodzicy w Mielniku. W miejscowości tej pielgrzymi odwiedzili także kopalnię kredy i kładkę na Rowskiej Górze, prowadzącą do punktu widokowego.

Koło terenowe w Poznaniu

- Uczestnictwo członków koła terenowego w pielgrzymce na Świętą Górę Grabarkę. Wspólne pielgrzymowanie umocniło więź z historią i tradycją prawosławnej wiary.

Koło Terenowe w Białej Podlaskiej

- Członkowie Bractwa w Białej Podlaskiej wielokrotnie w ciągu roku wyjeżdżali na pielgrzymki zarówno zorganizowane jak i indywidualnie – swoimi samochodami: do **Terespola, Nosowa, Międzylesia, Kobylan, Holi, Słowatycz.**
- 02.05.2023 r. bratczycy z Białej Podlaskiej zorganizowali wyjazd na uroczystość wyświęcenia cerkwi **w Hrubieszowie** połączoną ze Świętem Męczenników Ziemi Hrubieszowskiej oraz Matki Bożej Prehorylskiej
- 23.06.2023 r. członkowie koła z Białej Podlaskiej pojechali **do Chełma** na obchody jubileuszowe na uroczystości ku czci Świętych Męczenników Ziemi Chełmskiej i Podlaskiej.
- 14.05.2023 r. bratczycy zorganizowali jednodniowy autokarowy wyjazd **do Warszawy** na historyczną uroczystość wyświęcenia nowej cerkwi parafii Hagia Sophia.
  W czasie wyjazdu do Warszawy Bratczycy odwiedzili prawosławną Parafię Wojskową w Warszawie pw. św. Jerzego Zwycięzcy. Ks. Andrzej - opiekun Koła Bractwa odsłużył molebień. O historii parafii opowiedział ks. mitrat płk rez. mgr Aleksy Andrejuk.
  Bratczycy odwiedzili Parafię Prawosławną w Mińsku Mazowieckim pw. św. Spirydona Cudotwórcy. Proboszcz o. Gabriel odsłużył molebień, opowiedział historię powstania cerkwi.
- 06.06.2023 r. bratczycy wyjechali **do Krynoczki** na uroczystości związane ze świętem Świętej Trójcy przy okazji odwiedzili także Sobór Świętej Trójcy w Hajnówce i cerkiew św. Mikołaja w Białowieży.
- 15.07.2023 r. – wyjazd **do Turkowic** na Święto Turkowickiej Ikony Matki Bożej. W drodze do Turkowic bratczycy zobaczyli także świątynie w Sahryniu, Hrubieszowie i Chełmie.
- 27.07.2023 r. wyjazd pielgrzymów **do Monasteru św. męcz. Katarzyny w Zaleszanach** na święto Zaleszańskiej Ikony Matki Bożej i Męczenników Podlaskich oraz poświęcenia krzyży na nowobudującej się cerkwi. W czasie tej pielgrzymki bratczycy odwiedzili także **Monaster Św. Dymitra w Sakach**, cerkiew **w Kleszczelach i skit w Odrynkach.**
- Bratczycy wyjechali także na wyjazd pielgrzymkowy **do Chełma** do cerkwi św. Jana Teologa na uroczystości jubileuszowe związane z 800 rocznicą przeniesienia siedziby diecezji z Uhruska do Chełma. Podczas uroczystości odsłużony został akatyst do Ikony Matki Bożej,

Uczestnicy pielgrzymek są bardzo zadowoleni i wdzięczni za gościnę i modlitwę. Pielgrzymi w miejscach świętych zapalali świece, zostawili zapiski z prośbą o modlitwy o zdrowie członków rodzin i spokój dusz swoich

przodków. Przybywając do monasterów zakupili też mieszanki ziół suszone przez mniszki.

8. DZIAŁALNOŚĆ CHARYTATYWNO – SPOŁECZNA

Koło w Białej Podlaskiej

- cykliczne sprzątanie cmentarza prawosławnego (wiosenne, jesienne) w Białej Podlaskiej
- zapalanie zniczy na zapomnianych grobach oraz na grobie o. Wincentego i o. Jana
- pomoc, rozmowy, wsparcie fizyczne i psychiczne osobom z Ukrainy.

Koło w Kleszczelach

- sprzątanie cerkwi oraz terenu wokół świątyni przed Świętem Paschy i Uspienijem
- prowadzenie strony Parafii i Bractwa w mediach społecznościowych
- pomoc w przyjmowaniu pielgrzymów.

Koło w Hajnówce

a) działania charytatywne kultywujące tradycję:

- **Hajnówka, 01.01.2023 r.** udekorowanie choinki w cerkwi Św. Trójcy ozdobami przez naszą Bratczycę.
- **Hajnówka**, styczeń **2023 r.** uszycie ponad 160 poduszeczek na prezenty dzieciom z naszej parafii.
- **Hajnówka, 08.01.2023 r.** rozdanie prezentów–poduszeczek w Soborze Św. Trójcy, dzieciom uczestniczącym w Świątecznych Liturgiach.
- **Hajnówka, 08.01.2023 r.** Wspólne kolędowanie bratczyków z ojcem duchowym ks. Jerzym Charytoniukiem na rzecz naszego bractwa. Zebrana kwota zasiliła kasę bractwa na kolejne działania.
- **Hajnówka**, styczeń **2023 r.** członkowie bractwa zostali zaproszeni na koncert kolęd w Sali Wielkiej Zamku Królewskiego w Warszawie.
- **Hajnówka, 01.02.2023 r.** bratczycy odwiedzili Niepubliczne Przedszkole św. św. Cyrla i Metodego w Hajnówce i przekazaliśmy dzieciom prezenty – poduszeczki uszyte przez nas.
- **Hajnówka, 26.02.2023 r.** w naszym Soborze członkowie koła terenowego w Hajnówce obchodzili „Maslenicę”
- **Hajnówka, 17.12.2023 r.** zorganizowano ,,**Przedświąteczne spotkanie Bożonarodzeniowe w wielokulturowej tradycji Podlasia”,** na którym pośpiewaliśmy wspólnie kolędy, powspominaliśmy dawne tradycje i obyczaje oraz skosztowaliśmy tradycyjnych wigilijnych potraw. Spotkanie odbyło się w Hajnowskim Domu Kultury. Partnerem spotkania był Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego. Była to część projektu pod tym samym tytułem. W jego ramach

zorganizowaliśmy konkurs plastyczny dla dzieci pt. „W oczekiwaniu na Boże Narodzenie”.

- **Poznań,** w okresie Świąt Bożego Narodzenia Tetiana Nowak zorganizowała Brackie kolędowanie członków koła w cerkwi,

Działania charytatywne:

- **Hajnówka, 24.03.2023 r.** przekazanie partii pomocy do monasteru Bogojawleńskiego w Kijowie – produkty żywnościowe, codziennego użytku oraz środki czystości.
- **Hajnówka, 19.07.2023 r.** pomoc dla Monasteru Błagowieszczeńskiego w Kijowie. Przekazaliśmy żywność i środki czystości.
- **Hajnówka, 22.07.2023 r.** partnerowanie w organizacjipikniku Charytatywnego w Lipinach zainicjowanego przez Wójtową Gminy Hajnówka. Zebrane środki przekazano na ośrodek dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Nurcu.
- **Hajnówka, 06.08.2023 r.** udział w białoruskim festynie charytatywnym na rzecz Niepublicznej Szkoły Podstawowej św. św. Cyryla i Metodego w Białymstoku, który odbył się w Kaniukach.
- **Hajnówka, listopad 2023 r.** przekazanie drugiej partię pomocy tj. całego busa żywności do monasteru Bogojawleńskiego w Kijowie.
- **Hajnówka, 22-24.12.2023 r.** – organizacja akcji pomocy dla potrzebujących. Przez trzy dni zbieraliśmy w markecie Kaufland żywność dla potrzebujących hajnowian. Produkty zostały spakowane w 40 paczek i rozwiezione pod wskazane adresy. W działaniu przy rozwożeniu paczek aktywnie uczestniczył ks. Krzysztof Kuderski.
- **Poznań,** organizacja zbiórki pomocy humanitarnej dla parafii w Chersoniu na Ukrainie, dla wsparciu ludzi w trudnej sytuacji życiowej, co było wyrazem miłosierdzia i solidarności z bliźnimi. Organizacją zbiórki zajęły się Zoja Tarasiuk i Valentyna Miglis.
- **Poznań,** udział w pożegnaniu członka Bractwa prof. Aleksandra Grygorowicza
- **Poznań,** jesienne sprzątanie prawosławnej kwatery cmentarza w Miłostowie.

Koło terenowe w Hajnówce: Działania na rzecz społeczeństwa:

- styczeń **2023 r.** wyjazd członków koła na nabożeństwo i panichidę po zmarłym Bazylim Piwniku
- **03.02.2023 r.** udział w uroczystości wręczenia Krzyży Zasługi w Pałacu Prezydenckim w Warszawie. Krzyż otrzymała przewodnicząca Lucyna Ruszuk.
- **04.02.2023 r.** organizacja Balu Charytatywnego. Wzięło w nim udział ponad 100 osób. W trakcie balu odbyła się licytacja. Zabawę prowadził zespół AS.

- **25.02.2023 r.** uczestnictwo w molebniu do Męczenników Chełmskich i Podlaskich w cerkwi św. Jana Chrzciciela.
- **14.03.2023 r.** udział w uroczystości pogrzebowej zmarłego ks. Jana Kulika w Ełku, byłego opiekuna duchowego bractwa hajnowskiego.
- zapalenie zniczy na cmentarzu żołnierzy radzieckich (dwa razy w roku)
- **09.04.2023 r.** zapalenie zniczy upamiętniających katastrofę smoleńską na Rondzie Biskupa Mirona.
- **10.04.2023 r.** panichida z udziałem m.in. Bractwa i władz miasta w intencji abp. Mirona Chodakowskiego.
- **08 –13.05.2023 r.** udział w obsłudze festiwalu Dni Muzyki Cerkiewnej w Soborze Św. Trójcy
- Wykonywanie i wysyłanie 50 kartek świątecznych dla hierarchów cerkwi, brackich kół terenowych i władz samorządowych i sponsorów.
- **01.01.2023 r.**- dekorowanie choinek w cerkwi. Wykonanie bombek i dekoracji świątecznych szydełkiem na 4 duże choinki.
- **12.09.2023 r** pomoc w posprzątaniu przed świętem Św. Św. Antoniego i Teodozjusza na terenie Skitu w Odrynkach.

Koło Terenowe w Poznaniu – działania na rzecz społeczeństwa

- Kontynuacja wspólnego czytania Psałterza -V edycja. 20 katyzm podzielonych pomiędzy wielu uczestników czytających w tym samym czasie.
- Bratczycy poznańskiego koła uczestniczyli także w akatystach, molebniach i panichidach w ciągu całego roku, co stanowiło duchowe wsparcie dla parafian oraz wyraz troski o potrzeby duchowe drugiego człowieka.

Koło w Warszawie

- Członkowie Bractwa nadal prowadzili obsługę metropolitarnego kiosku z ikonami oraz sprzedaż świec w Soborze Świętej Marii Magdaleny.
- Członkowie warszawskiego koła Bractwa wspomagali parafię Katedralną w zakresie sprzedaży świec wigilijnych ELEOS
- Bratczycy włączali się także w organizację świąt parafialnych i uroczystości w Katedrze św. Marii Magdaleny w Warszawie

Koło w Słupsku

- Bratczycy ze Słupska pomagali pomagali uchodźcom z Ukrainy w znalezieniu kursów języka polskiego oraz kursów zawodowych na terytorium miasta i powiatu,
- Podczas spotkań dla uchodźców organizowanych po wieczerni, bratczycy oferowali pomoc w poszukiwaniu pracy, organizowaniu

spraw paszportowych, meldunkowych, mieszkaniowych i edukacyjnych. Bratczycy.

- Członkowie koła Bractwa w Słupsku prowadzili także zbiórki pieniędzy i artykułów spożywczych oraz ubrań, pościeli, pomagali w przewiezieniu darów do miejsc zamieszkania uchodźców. Pomagali także w uzyskaniu opieki medycznej i znalezieniu zatrudnienia.
- W okresie paschalnym bratczycy zajęli się porządkowaniem starego cmentarza w Machowinie (nieopodal Słupska) i starego cmentarza komunalnego w Słupsku, a następnie uczestniczyli w odprawionej na grobach zmarłych panichidzie.

Koło w Słupsku

- W pierwszą niedzielę lutego Bratczycy z Koła terenowego w Słupsku zorganizowali zabawę choinkową dla dzieci z parafii. Wszystkie obecne w cerkwi dzieci otrzymały wartościowe i smaczne prezenty.

Koło w Siemiatyczach

- Porządkowanie opuszczonych grobów na cmentarzu parafii św. św. Piotra i Pawła – 27.10.2023 r.
- Odwiedziny grobów członków koła – 01.11.2023 r.
- Zbiórka darów i przekazanie ich rodzinom potrzebującym pomocy materialnej – 09.10.2023 r. - 7.12.2023 r.

Koło w Ełku

- Pomoc przy organizacji święta parafialnego św. Ap. Piotra i Pawła w Ełku – lipiec 2023 r.
- Pomoc w pracach porządkowych przy cerkwi w Ełku
- Porządkowanie miejsc kultu religijnego – cerkwie, cmentarze oraz opiekowanie się grobami żołnierzy radzieckich poległych w czasie I i II wojny światowej

9. WYKAZ PROJEKTÓW REALIZOWANYCH PRZEZ BRACTWO

W 2023 r. w Bractwie część zadań statutowych realizowano w ramach projektów o charakterze kulturalno-oświatowym, edukacyjnym i społecznym. W ramach wkładu własnego projekty te były współfinansowane z funduszy Bractwa. Listę realizowanych w 2023 r. projektów zestawiono poniżej.

Tabl.6. *Dotacje z Projektów realizowanych lub złożonych w 2022 r. przez Zarząd Główny w placówkach edukacyjnych i koła terenowe Bractwa*

Lp	**Tytuł wnioskowanego Projektu**	**Kwota przyznanej dotacji**	**Instytucja rozpatrująca wniosek**	**Miejsce i okres realizacji**
1.	Przegląd Piosenki Mniejszości Narodowych ,,Śpiewajmy razem”	3 000,00 zł	Urząd Miejski w Białymstoku	NSP św. św. Cyryla i Metodego wrzesień-grudzień 2023 r.
2.	,,Ogródek leczy – terapia dzieci ogrodem”	3 500 zł	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	Niepubliczne Przedszkole im. św. św. Cyryla i Metodego maj – lipiec 2023 r.
3.	Rodzinne warsztaty rękodzieła ludowego	4 500,00 zł	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	NSP św. św. Cyryla i Metodego maj-czerwiec 2023
4.	,,Poznajmy Podlaskie”	5 600,00 zł	Podlaska Regionalna Organizacja Turystyczna	NSP św. św. Cyryla i Metodego czerwiec 2023 r.
5.	XI Festyn Zdrowia w Hajnówce	5 000,00 zł 2 000,00 zł	Urząd Miasta Hajnówka Starostwo Powiatowe w Hajnówce	Koło Terenowe Bractwa w Hajnówce 16 czerwca 2023 r.
6.	,,Przedświąteczne spotkanie Bożonarodzeniowe w wielokulturowej tradycji Podlasia”	18 000,00 zł	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	Koło Terenowe w Bractwa w Hajnówce 17 grudnia 2023 r.
7.	,,Podlaskie Kapliczki 2023-ocalić od zapomnienia ”	9 000,00zł	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego	Koło Terenowe Bractwa w Hajnówce sierpień- październik 2023
8.	,,Przedszkole na miarę”	559 611,25 zł	Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku	Niepubliczne Przedszkole im. św. św. Cyryla i Metodego w Hajnówce wrzesień 2022-sierpień 2023

9.1. Opis projektów:

„Przegląd Piosenki Mniejszości Narodowych „Śpiewajmy Razem” to wielokulturowe prezentacje młodzieży z białostockich szkół. W okresie wrzesień-listopad 2023 r. odbyły się dwie odsłony zadania: przegląd piosenki oraz Jesienny Koncert Piosenki. Główną ideą przeglądu było wspieranie działań promujących tożsamość kulturową Podlasia, prezentację kultur mniejszości narodowych oraz podkreślenie różnorodności tradycji ludowych naszego regionu. Celem przeglądu było stworzenie możliwości pogłębiania zainteresowań oraz doskonalenia umiejętności językowych i artystycznych dzieci i młodzieży. Jesienny Koncert Piosenki odbył się dnia 16.XI. 2023 r. w Niepublicznej Szkole Podstawowej św. św. Cyryla i Metodego w Białymstoku. Celem koncertu było promowanie kultury mniejszości narodowych zamieszkującej Podlasie oraz przedstawienie osiągnięć wokalnych i recytatorskich uczniów szkoły. Na udekorowanej jesiennie scenie wystąpili uczniowie z poszczególnych klas. Koncert był imprezą ogólnodostępną. Publiczność stanowili rodzice, nauczyciele oraz zaproszeni goście. Na koniec uroczystości uczniom występującym w koncercie przekazano drobne upominki.
Przegląd Piosenki Mniejszości Narodowych „Śpiewajmy razem” objęty został Honorowym Patronatem Prezydenta Miasta. Patroni medialni - Radio Racja i Tygodnik „Niwa”. To także doskonała okazja do promocji naszej placówki.

„Ogródek leczy – terapia dzieci ogrodem” – to program realizowany przez Niepubliczne Przedszkole im. św. św. Cyryla i Metodego oraz klasy I-III NSP CiM, którego celem było założenie ogródka o powierzchni 20 m2 na placu szkolnym. Celem leczenia ogrodem jest poprawa zdrowia psychicznego i fizycznego u dzieci. Wychowankowie wraz z nauczycielami i rodzicami posadzili drzewa, krzewy, zioła, kwiaty i rośliny wieloletnie. Rośliny, które zostały wybrane do ogródka mają pobudzać zmysły oraz rozwijać sferę społeczną i poznawczą. Dzieci obserwowały roślinki, poznawały ich nazwy i wspólne zajmowały się pielęgnacją. Ponadto przy ogródku została wykonana ścieżka sensoryczna, która pomoże dzieciom poznawać różne struktury.

„Poznajemy Podlaskie”- to projekt współfinansowany przez Podlaską Regionalną Organizację Turystyczną. 36 dzieci oraz 4 opiekunów wyjechało na jednodniową wycieczkę szklakiem sakralnym południowego Podlasia. Uczestnicy wycieczki, której celem była Święta Góra Grabarka, po drodze z Białegostoku odwiedzili jeszcze inne miejscowości. Jedną z nich był Mielnik, gdzie nieodzownym punktem zwiedzania jest kopalnia kredy i zamkowa góra. Uczniowie wraz z nauczycielami oczywiście odwiedzili mielnicką cerkiew Narodzenia NMP. W drodze

powrotnej udało się jeszcze zwiedzić muzeum miasta Siemiatycze oraz miejską cerkiew katedralną.

,,Festyn Zdrowia",

11.06.2023 r. zorganizowano XI Festyn Zdrowia. Impreza odbyła się na terenie Hajnowskiego Domu Kultury. Towarzyszyły jej prelekcje na tematy prozdrowotne, badania profilaktyczne, pokazy udzielania pierwszej pomocy, punkt krwiodawstwa, oraz występy artystyczne zespołów ludowych i gwiazdy wieczoru zespołu Maksim. Nie zbrakło gier i zabaw dla dzieci. Impreza była organizowana we współpracy z Soborem Świętej Trójcy. Brali w niej udział duchowni z Hajnówki, którzy pomagali w obsłudze grilla dla uczestników zabawy. Miało to bardzo dobry odbiór.

,,Podlaskie Kapliczki 2023-ocalić od zapomnienia "

20 lipca 2023 r., z inicjatywy członków koła terenowego w Hajnówce, zostały podpisane cztery umowy na renowację krzyży przydrożnych na terenie gminy Hajnówka w miejscowościach: Ferma Dubińska, Skrylewo, Przechody oraz krzyż na granicy wsi Nowokornono i Trywieża. Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego przeznaczył na tę inwestycję 9 tys. złotych.

,,Przedświąteczne spotkanie Bożonarodzeniowe w wielokulturowej tradycji Podlasia"

17 grudnia 2023 r. członkowie koła terenowego Bractwa z Hajnówki zrealizowali projekt **,,Przedświąteczne spotkanie Bożonarodzeniowe w wielokulturowej tradycji Podlasia",** projekt o wartości 18 tys. złotych został sfinansowany ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego. Spotkanie z kolędnikami, wspólne śpiewanie kolęd i degustację wigilijnych potraw w Hajnowskim Domu Kultury, uświetnił Doroteusz Fionik ze swoim zespołem. W ramach projektu odbył się także konkurs plastyczny pt. ,,W oczekiwaniu na Boże Narodzenie". W konkursie wzięło udział 112 uczestników ze szkół podstawowych i przedszkoli.

,,Rodzinne Warsztaty Rękodzieła Ludowego"

Stowarzyszenie Bractwo Prawosławne św. św. Cyryla i Metodego oraz Dyrekcja Niepublicznej Szkoły Podstawowej św. św. Cyryla i Metodego przy wsparciu Zarządu Województwa Podlaskiego w dniu 2 czerwca 2023 r. w Niepublicznej Szkole Podstawowej św. św. Cyryla i Metodego w Białymstoku zrealizowały zadanie: ,,Rodzinne Warsztaty Rękodzieła Ludowego". Celem zadania publicznego realizowanego przy

wsparciu finansowym Zarządu Województwa Podlaskiego, była organizacja warsztatów i imprezy kulturalnej - Ludowego Pikniku Rodzinnego, mających szczególne znaczenie dla zachowania i popularyzacji dziedzictwa kulturowego regionu, ochrony elementów tradycyjnej kultury i tożsamości narodowej. Głównym elementem zadania były warsztaty dla 60 osób, mające na celu stworzenie tradycyjnej białoruskiej makatki (30 osób) oraz warsztaty nauki tańca ludowego (30 osób).Uwieńczeniem warsztatów był ludowy Piknik Rodzinny, podczas którego uczestnicy mogli zaprezentować wykonane przez siebie prace a także pokazać efekt warsztatów tanecznych - wykonany przez siebie tradycyjny białoruski taniec ,,Lawonicha".
Warsztaty robienia makatek poprowadziła pani etnograf Anna Olesiuk-Sawicka. Wykonanie tańca ,,Lawonicha" przygotowała z dziećmi Volha Viliuk.
Piknik swoim występem urozmaicili artyści wykonujący muzykę na żywo: pani Ala Kamieńska - wykonująca białoruską muzykę ludową przy akompaniamencie akordeonu oraz pan Marek Ławreszuk - muzyk grający na skrzypcach, który wystąpił ze swoją córeczką Natalią.
Podczas Pikniku zorganizowano także charytatywny kiermasz ciast, z którego cały dochód przeznaczony został na rehabilitację ,,Lawendowej dziewczynki" Oli Teleszewskiej.
Gościem specjalnym Pikniku był Tomasz Frankowski, który asystował przy zawodach sportowych i podarował dzieciom prezenty z okazji Dnia Dziecka.
Organizatorzy pikniku zapewnili uczestnikom mnóstwo atrakcji: były konkursy sportowe, malowanie portretów z zamkniętymi oczami, dmuchany zamek dla najmniejszych uczestników, wata cukrowa, popcorn, nie zabrakło także pysznego bigosu ugotowanego przez szkolne panie kucharki i kanapek ze swojskim smalczykiem.
Imprezę poprowadziły panie Ewa Skwierczyńska i Edyta Szarkowska pod czujnym okiem koordynatora projektu Lucji Nimierowicz.

Erasmus+ ,,Mobilność kluczem do sukcesu”

Dzięki programowi **Erasmus+** w 2022 r. 15 uczniów z klas IV-VIII mogło wyjechać na 10 dni do partnerskich szkół w Grecji, aby poznawać kulturę, tradycję oraz doskonalić swoje umiejętności poprzez uczestnictwo w życiu szkolnym. Podczas dni powszednich uczniowie uczęszczali do szkoły, natomiast wolne dni oraz czas po zajęciach uczniowie mieli zaplanowany w taki sposób, aby zobaczyć jak najwięcej ciekawych miejsc w Grecji.
Podczas całej mobilności uczniom towarzyszyły dwie nauczycielki ze szkoły, które pełniły rolę ich opiekunów podczas zajęć, a także podczas czasu wolnego. **W kolejnym etapie realizacji tego projektu w 2023 r. do Grecji wyjechało 13 nauczycieli z naszej Szkoły**. Nauczyciele podczas mobilności odbyli cykl zajęć. Podczas dni tygodnia obserwowali pracę innych nauczycieli z tej samej specjalizacji w szkole podstawowej za granicą.

Po zajęciach odbywały się cykliczne spotkania wszystkich nauczycieli, mające na celu wspólne dyskusje na temat zaobserwowanych działań i omówienie ewentualnych możliwości przeniesienia takich rozwiązań do naszej szkoły. Podczas obserwacji pracy nauczyciele poznają innowacyjne metody nauczania, możliwości wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych do nauczania.

10. WYKAZ UCHWAŁ PODJĘTYCH W 2023 r. PRZEZ ZARZĄD GŁÓWNY STOWARZYSZENIA

Lp.	Numer i data uchwały	Przedmiot uchwały	Uwagi
1	Nr 1 21.02.2023 r.	W sprawie ustalenia terminu Walnego Sprawozdawczo-Wyborczego Zebrania Delegatów św. św. Cyryla i Metodego	
2	Nr 2 21.02.2023 r.	W sprawie przekazywania odpisów 1% na rzecz innych organizacji i osób	
3	Nr 1 27.06.2023 r.	W sprawie ustalenia nadzoru nad obszarami działań Stowarzyszenia Bractwo Prawosławne św. św. Cyryla i Metodego	
4	Nr 2 27.06.2023 r.	W sprawie powołania komisji ds. likwidacji dokumentów niearchiwalnych	
5	Nr 3 27.06.2023 r.	W sprawie podwyżki czesnego w placówkach prowadzonych przez Stowarzyszenie Bractwo Prawosławne św. św. Cyryla i Metodego	NSP CiM – 600,00 zł Przedszkole Białystok -400,00 zł Przedszkole Bielsk – 300,00 zł Przedsz. Hajnówka – 300,00 zł Przedszkole Siemiatycze -300 zł
6	Nr 4 27.06.2023 r.	W sprawie podwyżki stawki żywieniowej w placówkach prowadzonych przez Stowarzyszenie Bractwo Prawosławne św. św. Cyryla ii Metodego w Białymstoku	Wzrost stawki do 18,00 zł
7	Nr 5 27.06.2023 r.	W sprawie ustalenia wymiaru czasu pracy nauczycieli NSP CiM	
8	Nr 6 27.06.2023 r.	W sprawie stosowania umowy lojalnościowej w odniesieniu do pracowników podnoszących kwalifikacje w placówkach oświatowych prowadzonych przez Stowarzyszenie Bractwo Prawosławne św. św. Cyryla i Metodego	

9	Nr 7 27.06.2023 r.	W sprawie wyrażenia zgody przez Stowarzyszenie Bractwo Prawosławne św. św. Cyryla i Metodego na ustanowienie służebności przesyłu na rzecz Enea Ciepło Sp. z o.o.	
10.	Nr 8 22.08.2023 r.	W sprawie ustalenia wysokości czesnego uczennicy NSP CiM Polinie Troschynskiej.	
11.	Nr 9 19.09.2023 r.	W sprawie wprowadzenia ulgi w wysokości 10% w opłacie czesnego na drugie i każde kolejne dziecko z rodziny uczęszczające do placówek edukacyjnych prowadzonych przez Stowarzyszenie Bractwo Prawosławne św. św. Cyryla i Metodego	
12.	Nr 10 19.09.2023 r.	W sprawie ustanowienia 5% zniżki przy jednorazowej wpłacie czesnego za 12 miesięcy nauki w NSP CiM	
13.	Nr 11 22.11.2023 r.	W sprawie ustanowienia dodatkowych dni wolnych w Stowarzyszeniu Bractwo Prawosławne św. św. Cyryla i Metodego i placówkach oświatowych Stowarzyszenia w 2024 r.	